Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 64 (1564) ♦ Четвер, 10 квітня 1997 року ♦ Ціна договірна

НЕПОГАНО ЗАРОБЛЯЛИ:
НА ГРИВНЮ ІНВЕСТИЦІЙ – ГРИВНЯ ПІЛЬГ

Парламентська хроніка

Ранкове засідання 9 квітня

За участю Прем'єр-міністра Павла Лазаренка Верховна Рада розглянула питання про зменшення пільг з оподаткування спільним підприємствам і тим, хто має іноземні інвестиції. Уряд подав проект закону про внесення змін до статті 7 закону «Про оподаткування прибутку підприємств», яким це передбачено. Комісія з питань фінансів і банківської діяльності в принципі підтримала пропозицію уряду, запропонувавши також переглянути й митні пільги іноземним інвесторам.

(Закінчення на 2-й стор.).

ПАРЛАМЕНТСЬКИЙ ВІЗИТ

Наступної суботи Голова Верховної Ради України Олександр Мороз має вирушити з офіційним візитом до Республіки Куба. Мета візиту — розширення взаємовигідної співпраці органів законодавчої влади двох держав. Парламентська делегація проведе зустрічі з Головою Національної асамблеї народної влади Куби Рікардо Аларконом де Кесадою, ознайомиться з роботою кубинських парламентаріїв.

Балтійський курс на військове співробітництво

Завершується візит міністра оборони Латвії Андрейса Крастиньша до України. Під час триденного перебування в Києві глава латвійського оборонного відомства обговорив з керівництвом Міноборони України перспективи розвитку військово-технічного співробітництва і підписав протокол за підсумками спільної зустрічі. Україна — єдина з країн колишнього Радянського Союзу, що встановила зв'язок з військовим міністерством Латвії. Угоду про партнерство між військовими відомствами двох країн було підписано ще влітку 1994 року. Нинішній візит — крок у відповідь дружньої балтійської країни.

Козаки добре мались, бо СЛАВУТИЧУ поклонялись

У кожного народу є своя ріка. Третій за величиною в Європі (після Дунаю та Волги) Дніпро — священна ріка України. Від світанку історії він пов'язаний з життям українського народу. Вже «Повість временних літ» розповідає про хрещення в Дніпрі киян. Потім «Слово про Ігорів похід», думи про козаків та гетьмана Сагайдачного, поезія Шевченка...

Прагматичне XX століття завершило процес белетризації Дніпра, примусило древню ріку працювати на прогрес. **Про наслідки цього читайте на сторінках 4—5.**

Наша делегація до співпраці готова

Учора в Києві під головуванням першого віце-прем'єр-міністра Василя Дурдинця відбулося засідання української частини змішаної україно-російської комісії з економічного співробітництва. Розглянуті актуальні питання двосторонніх економічних відносин у контексті запланованого на кінець квітня—початок травня візиту до України російського прем'єра Віктора Черномирдіна.

Врожай-97

Так і матимемо

За даними Мінсільгоспроду, майже в усіх областях уже розпочалася сівба ярої пшениці. Впорано 1,1 млн. га —8 відсотків від запланованих 14,2 млн. Ранніми зерновими та зернобобовими засіяно п'яту частину запланованих площ (786 тис. га), а господарства Одеської та Херсонської областей вже закінчили цю роботу. На 247 тис. га збільшено, порівняно з торішніми показниками, посівні площі під зернову кукурудзу. Підживлено майже 40 відсотків посівів озимини (2,6 млн. га).

(Закінчення на 3-й стор.).

Шахт стане менше, вугілля — більше?

Підприємства вуглевидобувної промисловості України мають видобути у 1997 році 80 млн. тонн вугілля та збільшити обсяги видобутку енергетичного вугілля.

Планують цього року видобути 27 млн. тонн коксівного та 53 млн. тонн енергетичного вугілля. Бурого енергетичного вугілля мають постачити 2,62 млн. тонн за щомісячного видобутку в другому півріччі 250 тис. тонн.

У 1996 році на шахтах та розрізах України видобуто 70,3 млн. тонн вугілля, що на 16 відсотків менше від показника 1995 року.

Цього року в Україні має бути закрито 14 шахт, загальна кількість працівників на яких — 26 413 чоловік, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

Неплатники, начувайтеся!

Кабінет міністрів України підготував проект постанови, який передбачає заходи щодо від'єднання від енергомережі підприємств — неплатників за спожиту електроенергію.

Застосування цих заходів дасть можливість поліпшити ситуацію з платежами у бюджетній сфері. Передбачено введення державного замовлення на електроенергію. За словами першого заступника міністра енергетики Володимира Лучникова, «іншого виходу із ситуації немає».

На даний момент, повідомив В. Лучников, теплові електростанції практично не мають фінансової можливості провести ремонт. Заборгованість із зарплати у галузі, за його словами, на сьогодні становить 117 млн. гривень, повідомляє «Інтерфакс-Україна».

У номер

Вручення вірчих грамот

Процвітання, благополуччя та миру в Україні побажав Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Казахстан в Україні Нажамеден Іскалієв під час вручення вірчих грамот Президентові України. Леонід Кучма підкреслив, що наша країна зацікавлена у розвитку двосторонніх стосунків, співпраці в багатьох галузях економіки, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

Вірчі грамоти Президентові України Леоніду Кучмі вручив також Надзвичайний і Повноважний Посол Малайзії в Україні за сумісництвом Дато Мухамед Бін Нох. Посол Малайзії має двадцятичотирирічний стаж дипломатичної роботи. Він обіймав різні посади у посольствах Малайзії в Сінгапурі, Швейцарії, Бразилії, Філіппінах, Великій Британії. Нині він є послом цієї країни у Республіці Польща.

«Залізної завіси» не буде

Як повідомили на брифінгу в МЗС України, 14–15 квітня відбудеться робочий візит міністра закордонних справ нашої держави Геннадія Удовенка в Республіку Білорусь. Під час візиту передбачається парафування Договору про державний кордон між двома країнами, повідомляє ДІНАУ-Укрінформ.

Йтиметься й про заходи, спрямовані на забезпечення спрощеного переходу українсько-білоруського кордону згідно з міжнародними та європейськими нормами. На думку першого заступника міністра закордонних справ України Антона Бутейка, Україна зацікавлена, щоб «цей кордон став кордоном добросусідства і співробітництва». З боку Києва, підкреслив він, не буде вживатися ніяких дій, які б обумовлювали створення «залізної завіси» на українсько-російському і українсько-білоруському державних кордонах.

Леонід Кравчук очолив Раду миру

Минулого вівторка у Києві відбулася Українська конференція прихильників миру. Її учасники, які з'їхалися з усіх регіонів нашої держави, обговорили насущні питання миротворчої діяльності в нових умовах, співпраці з міжнародною спільнотою.

Наступником незабутнього Олеся Гончара на посаду голови Української ради миру обрано депутата Верховної Ради України, екс-президента Леоніда Кравчука.

Привітання учасникам конференції надіслали Голова Верховної Ради України О. Мороз, Прем'єр-міністр П. Лазаренко, численні керівники миротворчого руху зарубіжжя.

Ловись, рибко. Океанська

З Одеси у перший промисловий рейс до берегів Сенегала та Марокко вийшов великий рибопромисловий траулер «Капітан Моргун» акціонерної рибопромислової компанії «Антарктика». Незважаючи на фінансову скруту, тут продовжують оновлювати флот — тільки так можна розширювати промисел, насичуючи внутрішній ринок цінними продуктами харчування. Щодоби екіпаж «Капітана Моргуна» має намір добувати 50—65 тисяч тонн океанічної риби: скумбрії, сардини, ставриди. На судні її заморожуватимуть, щоб потім доставити споживачам.

Парламентська хроніка

НЕПОГАНО ЗАРОБЛЯЛИ:

на гривню інвестицій — гривня пільг

(Початок на 1-й стор.).

Переважна більшість депутатів висловлювалася за згортання пільг спільним підприємствам, аргументуючи ці вимоги тим, що іноземні інвестиції здебільшого спрямовують у посередницьку сферу і зовсім мало вкладають у виробництво. Як зазначив у доповіді з цього питання міністр фінансів Ігор Мітюков, нині на одну гривню інвестицій припадає одна гривня пільг, через що держава зазнає півмільйонних втрат щороку.

Підтримуючи законопроект у цілому, окремі депутати, як-от керівник групи «Реформи» Сергій Соболєв, допитувалися у доповідача: чи змінить цей законопроект ситуацію на нафтогазовому ринку, чи поповниться державний бюджет надходженнями від прибутків цих трейдерів.

Ще одним вагомим аргументом за скасування пільг іноземним інвесторам було посилання на світову практику, за якою іноземні й місцеві інвестори поставлені в однакові умови. Але депутати наголошували: від запровадження «рівних умов» не повинні постраждати ті СП, які справді займаються виробництвом. Щоб уникнути такої небезпеки, Кабінет міністрів має у місячний термін узагальнити діяльність СП і подати пропозиції про режим пільг для тих із них, які займаються виробничою діяльністю.

Законопроекти уряду і профільної парламентської комісії вдалося звести в один документ і прийняти як закон.

Користуючися нагодою, Прем'єр-міністр просив депутатів «перестрибнути» через кілька питань порядку денного і в його присутності розглянути зміни і доповнення до закону про систему оподаткування, що стосується фінансування автошляхових будівельно-експлуатаційних організацій. Але голова Комісії з питань фінансів і банківської діяльності Віктор Суслов зауважив, що комісія не підтримала урядовий проект, і треба зачекати до кінця дня, доки цей документ буде доопрацьовано і подано на розгляд. Двічі парламент проголосував проти негайного розгляду урядового проекту і таким чином підтримав комісію Віктора Суслова. Однак Голова Верховної Ради Олександр Мороз скористався своїм правом, і проект уряду почали розглядати одразу ж. Але до завершення ранкового засідання так і не вдалося дійти спільної думки. Парламентарії наголошували: кошти, призначені для будівництва і експлуатації автошляхів, не слід виносити за бюджетні рамки.

Анатолій БЕНЬ.

* * *

Після перерви народні депутати України схвалили в першому читанні проект закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про систему оподаткування». Цьому, очевидно, сприяв і аргументований виступ Прем'єр-міністра Павла Лазаренка, який підкреслив, що необхідно подбати про фінансові можливості півмільйона шляховиків, котрі прокладають та ремонтують дороги, галузевих служб. У майбутньому відраховування і збори на утримання доріг буде внесено окремим рядком до Державного бюджету на 1997 рік.

Далі на розгляд сесії було запропоновано дві кандидатури для обрання до Конституційного Суду України. Це народні депутати Володимир Говорун та Сергій Сінченко. Істотних заперечень проти названих кандидатур сесія не висловила. Таємне голосування має відбутися ввечері.

Голова Рахункової палати Верховної Ради Валентин Симоненко, коротко зупинившися на основних проблемах очолюваного ним органу, розповів про перспективи роботи та подав на розгляд список кандидатур, які пропонується призначити членам Рахункової палати Верховної Ради України. Голосування, очевидно, також відбудеться на вечірньому засіданні.

Василь ТУГЛУК.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Хто прийшов!

«Надзвичайно працездатна людина»

С. Тигипко 1960 року народження до призначення на цю посаду працював головою правління дніпропетровського «Приватбанку». В банку — з моменту його заснування в 1992 році. Закінчив Дніпропетров-ський металургійний інсти-тут. В лютому 1997 року захистив кандидатську ди-сертацію, присвячену проблемам державного регулювання діяльності комe-рційних банків.

Прес-секретар «Приватбанку» Наталя Нападовська в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» охарактеризувала С. Тигипка як «надзвичайно працездатну людину», яка «не тільки вміє працювати, а й змушує працювати інших». На думку співробітників банку, сказала вона, С. Тигипко вміє «прораховувати ситуацію на два ходи вперед».

Заступник глави обладміністрації Президента Анатолій Гальчинський сказав, що кадрові перестановки в уряді не означають зміни економічного курсу, оголошеного Президентом у жовтні 1994 року.

Указ Президента України

Про призначення С. Тигипка віце-прем'єр-міністром України

Призначити **ТИГИПКА *Сергія Леонідовича*** віце-прем'єр-міністром України.

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 8 квітня 1997 року.
№ 310/97

Новий віце-прем'єр з питань економічної реформ Сергій Тигипко проявив себе як банкір «нової хвилі», заявив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» в середу народний депутат України Вадим Гетьман.

Коментуючи призначення С.Тигипка віце-прем'єром з економічних реформ, В. Гетьман, який очолює біржовий комітет Української міжбанківської валютної біржі, зазначив, що його хвилює те, чи зможе С. Тигипко швидко «вписатись в коридори влади». В. Гетьман пояснив, що «прихід з периферії одразу на координацію економічного блоку — надзвичайно складна справа». При цьому депутат висловив думку, що С. Тигипку, очевидно, потрібна буде допомога.

Депутат, екс-перзидент України Леонід Кравчук висловив думку, що нові люди в Кабінеті міністрів необхідні.

На макрорівні, наголосив він, Сергій Тигипко має досвід реформ, оскільки «реформи здійснюються через банки». При цьому, зазначив Л. Кравчук, можливо, у нового віце-прем'єра немає досвіду реформ на мікрорівні, зокрема, бачення виробничих процесів.

«Однак, — сказав Л. Кравчук, — я не думаю, що це людина без досвіду, яка була залучена в уряд випадково». Однією з підстав призначення Л. Кравчук також вважає той факт, що «С. Тигипко показав — він може працювати».

Конституційний Суд: тлумачення про сумісність

Факт

Голова Конституційного Суду України Іван Тимченко призначив пленарне засідання з розгляду першої справи — за конституційним поданням 78 народних депутатів України — на 17 квітня.

Конституційний Суд має дати офіційне тлумачення відповідних положень Основного Закону держави та деяких законодавчих актів щодо сумісності (несумісності) депутатського мандата з іншими видами діяльності народних депутатів.

Суддя-доповідач у справі — суддя Конституційного Суду України Микола Козюбра.

Прес-служба Конституційного Суду України —ДІНАУ-Укрінформ.

... І коментар

Нагадаємо, стаття 78 Конституції України проголошує: «Народні депутати України здійснюють свої повноваження на постійній основі», «... не можуть мати іншого представницького мандата чи бути на державній службі». Положення статті 81 Основного Закону однозначне: «у разі невиконання вимоги щодо сумісності депутатського мандата з іншими видами діяльності повноваження народного депутата України припиняються достроково на підставі закону за рішенням суду».

Ці вимоги Конституції обумовили подання Головою ВР заяв до Київського міського суду про дострокове припинення повноважень народних депутатів, які суміщають парламентську роботу з іншою. Частина цих заяв уже розглянута Київським міським судом, позови задоволено. Верховний суд України, розглянувши касаційні скарги депутатів, відмовив у їх задоволенні. Однак народні обранці-сумісники сподіваються, що Конституційний Суд дасть офіційне тлумачення Основного Закону та деяких законодавчих актів, за якими сумісництво для них не вважатиметься порушенням Конституції.

Очевидно, такого не станеться. Хоча б тому, що вимогу про несумісність депутатської діяльності з іншою роботою передбачено і виборчим законом, за яким обирались депутати. А він діяв і до ухвалення нової Конституції і не суперечить їй.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Свобода слова...

Сьогодні у Верховній Раді відбудуться парламентські слухання з проблем свободи слова в Україні

Ця тема давно перебуває в центрі уваги не тільки журналістів, політиків, політологів, але й усіх громадян нашої держави. Ось і Центр економічних та політичних досліджень провів «круглий стіл» на тему: «Свобода слова та влада в Україні»

Учасники «круглого столу» вважають за доцільне «встановити кримінальну та адміністративну відповідальність за здійснення політичної цензури щодо засобів масової інформації». Пропонується особливу увагу звернути «на відповідальність службових осіб державної влади», «ретельніше регламентувати відносини між засновниками друкованого засобу масової інформації та редакцією цього органу» з метою запобігання цензурі та тиску на редакцію.

Одна з пропозицій стосується нещодавно прийнятого Верховною Радою закону «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів» (перше читання).

Учасники «круглого столу» звернулися до Президента України з проханням переглянути механізм податкових пільг, оскільки нормативні акти, якими вони регламентуються, суперечать, на їхню думку, статті 42 Конституції України про недопущення зловживання монопольним становищем на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісну конкуренцію.

Ряд пропозицій заяви стосується роздержавлення та демонополізації інформаційного простору України, посилення цивільно-правової відповідальності за поширення інформації, яка не відповідає дійсності, принижує честь та гідність громадянина.

У заяві говориться також про необхідність розробки і прийняття Хартії етики журналіста України та створення Палати інформаційних спорів.

Коментар оглядача

Без сумніву, проблема свободи слова сьогодні одна з найгостріших у нашій державі. Особливо з настанням передвиборчої лихоманки. Партії, політичні лідери, службові особи органів державної влади з часів СРСР звикли бачити в журналістові «підручного партії».

Щоправда, нині довжина повідка залежить не від «керівної і спрямовуючої сили», а від ласки й уподобань засновника з тугим гаманцем. Отож, можна погодитися з учасниками «круглого столу», що свобода слова потребує подальшого законодавчого забезпечення, яке регламентувало б ці відносини. З іншого боку, автори заяви, прагнучи посилити відповідальність журналістів за достовірність оприлюдненої інформації, чомусь забувають, що пресу в усьому світі вважають «четвертою владою». Однак в Україні подібне визначення має дещо іронічний підтекст. Більшість із тих, проти кого спрямовуються документально підтверджені критичні стріли, як не прикро про це писати, сповідує принцип «собака гавкає, а караван іде».

«Уотергейтська справа» у США, яка закінчилася відставкою президента Річарда Ніксона, розпочалася, власне, з газетної публікації. Нам, журналістам України, про подібну результативність залишається лише мріяти: за роки перебудови, гласності і п'ятирічку незалежності більшість керівників не тільки обросла капіталістичним жирком, але й завела непробивний панцир. Та й, будемо відверті, не вельми прагне влада реагувати на критичні виступи, для неї головне — оди.

Зрозуміло: свобода суспільства вимірюється кількістю незалежних видань. А у нас є незалежні? До речі, диктатура Олександра Лукашенка в Білорусі почала перемагати після закриття парламентської газети. У наших сусідів є так звані незалежні видання, але ж нехай хоч одне спробує сказати щось упоперек президентської лінії...

Варто зазначити, що у свій час автор цих рядків брав участь у розробці кодексу журналістської етики і честі, але він був прийнятий Спілкою журналістів, яка, на жаль, останнім часом опинилася на узбіччі боротьби за свободу слова в Україні.

Отож, час потребує консолідації журналістів, їх об'єднання у відстоюванні своїх прав і можливостей, врахування їхньої думки при розробці законодавчих актів. Бо наша професія — одна з найнебезпечніших. І долі багатьох колег, кого сьогодні немає поруч, — підтвердження цьому.

Свобода слова починається зі свободи журналіста. А свобода журналіста — з економічної незалежності видань і каналів. А економічна незалежність видань і каналів — з добробуту передплатника, слухача і глядача.

Отож, до свободи слова нам так само далеко, як до європейського рівня добробуту наших громадян.

Володимир КОРОЛЮК.

Врожай-97

Так і матимемо

(Початок на 1-й стор.).

Міністерство сільського господарства і продовольства спільно з Міністерством промисловості вживають термінових заходів щодо прискорення постачання міндобрив у господарства. Згідно з постановою Кабінету міністрів України «Про забезпечення сільськогосподарських товаровиробників мінеральними добривами і засобами захисту рослин під урожай 1997 року» від 6 січня ц. р., кількість поживних речовин, виділених для господарств за рахунок переробки 2,25 млрд. куб. метрів давальницького природного газу, мала становити 440 тис. тонн (потреба — 2 млн. тонн). Уже поставлено майже половину запланованого обсягу мінеральних речовин, однак графіки постачання, передбачені постановою, не виконують з жодного виду добрив. Зокрема, зволікають з їхнім відвантаженням Черкаське ВАТ «Азот», а також усі заводи-виробники карбаміду, крім Сіверсько-донецького державного виробничого підприємства — об'єднання «Азот». Жодної тонни амофосу не поставило ВАТ «Сумихімпром», лише на 13 відсотків виконало цю роботу ВО «Титан».

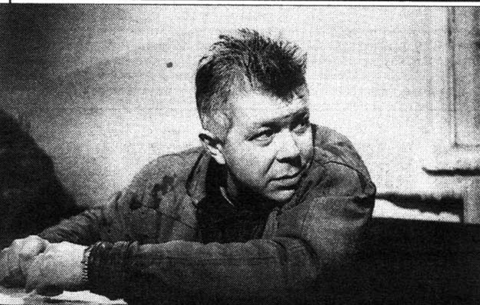
З огляду на фітосанітарний стан сільськогосподарських угідь, для проведення захисних польових робіт село потребує 37 тис. тонн пестицидів. 59 відсотків цієї кількості вже чекають свого часу в КСП, агрохімформуваннях, підприємницьких структурах. Передбачено, що хімічні підприємства України вироблять 8,6 тис. тонн захисних препаратів, з них — 1,2 тис. тонн з імпортної сировини. В іноземних фірмах буде закуплено 7 тис. тонн готових пестицидів.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Імідж-бюро

«Знаєш, лише знайомство з тобою загрожує великими неприємностями»

АВТОВІДПОВІДАЧ Донецького страйкому говорить голосом Михайла Крилова: «Революція в небезпеці. Якщо у вас є якась інформація, що допоможе нам справитися з цим урядом, можете залишити після сигналу». У відповідь на запитання про появу цього тексту співголова страйкому знизує плечима: «Жарт. Люди послухають, буває, лякаються і кидають трубку. Трапляється, і пошлють...»

—Михайле, що відповідають ваші діти, коли їх запитують, ким працює тато?

—Прохідником на шахті «Жовтнева».

—Але взагалі-то вони в курсі, чим ви насправді займаєтеся?

—Якби вас до тюрми посадили, ваші діти теж були б у курсі. Вдома намагаюся не говорити про свої проблеми, але дочки вже дорослі — старшій 18, молодшій 15, — газети читають, телевізор дивляться, друзі-товариші інформацію підкидають.

—Перед вами були відкриті двері найвищих кабінетів. Як це вдалося представникові пересічної громадської організації?

—Ніколи не ставив за мету відкривати двері ногами. Просто багато профспілкових лідерів або бояться високого начальства, або не можуть запропонувати чогось путящого.

—Чи користувалися ви службовим становищем в особистих цілях?

—В особистих — ні. Хоча іноді жалкую, така злість нападає. Ну чому не зробив собі хоча б машину — адже все одно всі про неї говорять. Навіть фотографію моєї машини показували: сріблястий «Мерседес». Доходить до того, що навіть близькі друзі, дружина запитують: «Скажи чесно, є в тебе автомобіль?». А в мене зроду навіть прав не було.

—І все ж існує дивна закономірність: чимало гірницьких лідерів спочатку стоять на площі, говорять про захист трудящих, а потім непогано влаштовуються у ближньому чи дальньому зарубіжжі, реалізують себе в бізнесі...

—Коли в людини є такі зв'язки і такі можливості, важко втриматися від того, щоб ними не скористатися.

—А у вас така можливість була?

—Вибір існує завжди. Після перших шахтарських страйків мене обрали до комісії, яка працювала з Радою Міністрів Союзу. І один директор вугільного об'єднання пропонував: я тобі платитиму зарплату кращого вибійника (а тоді це були 2—3 тисячі рублів на місяць), отримаєш машину, все. Не будеш нічим займатися, тільки, коли я приїжджатиму до Москви і мені треба буде кудись зайти — ти мене заводитимеш. Були пропозиції працювати з місцевими бізнес-структурами, одержуючи від них гроші. Зрозуміло, чому. Для багатьох комерсантів важливо проходити до високих кабінетів, там вирішувати свої питання.

—Як дружина ставиться до вашої діяльності «професійного революціонера»?

—Різко негативно. Їй теж хочеться, щоб усе було як у людей.

—Дітей виховуєте такими ж безкомпромісними?

—Взагалі-то вихователь із мене ніякий, якщо врахувати, що за останні сім років мене й удома не буває, але вже зараз бачу: дівчатам нелегко доводиться через те, що звикли говорити правду в очі. Буває питають: «Заради чого ти стараєшся? Ми втрьох усю зиму в одних чоботях ходимо, а когось до інституту чи школи на іномарках привозять. Ти ж за хороше життя. Де воно?»

—Перебуваючи в Донецьку, Генеральний прокурор Григорій Ворсінов стверджував, мовляв, у харківській тюрмі Крилов жалкує про те, що трапилось і обіцяє повернутися на рідну шахту. Це справді так?

—Нічого подібного. До мене в СІЗО справді приїжджали Генеральний прокурор і голова СБУ. Спочатку бесіди йшли на довільні теми, а насамкінець запитали: «Можеш дати слово, що не будеш діяти проти України?» — «Даю». Ось і вся розмова. Але щоб я покаявся?... Навіщо тоді займатися цими судами? Завтра погодився б на амністію і все закінчилося б. Але, вважаю, в цій ситуації неправі були урядові чиновники і намагаюся хоча б через суд це довести. Зрештою, з мене вже знято обвинувачення у посадовому злочині.

—Які враження залишилися від сидіння за гратами?

—Там, принаймні, стосунки чесніші, ніж на волі. Там за обман не жалують, тим більше за політику.

—Чого хотіли від вас на слідстві?

—До мене тільки потім дійшло... Страшенно образили висловлювання П. Лазаренка і В. Дурдинця про те, начебто я звідкілясь отримую «зелені». На той час навіть думки не було, що це можна пов'язати із Щербанем. У Донецьку всім були відомі мої стосунки з колишнім губернатором. Ніхто не повірив би, адже страйком постійно сперечався з ним. А для Харкова чи Києва це здавалося правдоподібним.

—Ким же справді фінансується страйком?

—Кожна шахта, яка вважає, що тут має бути її представник, проводить конференцію, обирає таку людину, встановлює їй зарплату. Можуть вирішити платити хоч мільярд, і це буде законно. Якби в мені засумнівалися товариші, я б уже тут не працював.

—А на які гроші живе ваша сім'я?

— Дружина працює у видавничому домі «Іван» і заробляє в півтора рази більше, ніж заробляв би я, якби одержував вчасно зарплату. Брат рідний дуже допомагає. Свого часу, коли він учився в Московському університеті, я працював на шахті і підтримував його. Тепер його черга. Він у мене «віршоплет», живе в Москві, пише тексти пісень, за це непогано платять. «Чао, милый, дорогой», «Летучий голландец», дещо з репертуару Пугачової — знаєте, мабуть? У нього і псевдонім такий — Алік Алов.

—У такому разі можна закинути, що лідера Донецького страйкому підтримують представники російського шоу-бізнесу... Ставлення до вас після липневих подій змінилося?

—Ці події показали, хто є хто. І, на жаль, тих, кого називають «хто», залишилося дуже мало. Злякалася переважна більшість. Дехто з приятелів, особливо бізнесменів, говорить прямо: «Знаєш, лише знайомство з тобою загрожує неприємностями». А ситуація в шахтарських колективах зараз схожа на ту, що була напередодні липня минулого року. Коли ми готували документи до суду, там були і передсмертні записки гірників, які закінчували життя самогубством, не в силах дивитися голодним дітям в очі. На їхньому місці я б, звичайно, не повісився. Я б не дозволив, аби мої діти голодували.

Розпитувала Ліна КУЩ.

«НЕМАЄ ДРУГОГО

ВЕРХОВНА Рада прийняла «Національну програму екологічного оздоровлення басейну Дніпра та поліпшення якості питної води»

Масштаби проблеми

Ми не випадково використали рядок Т. Шевченка з його відомого послання «І мертвим, і живим, і ненародженим землякам моїм в Україні і не в Україні моє дружнєє посланіє». Справді, проблема відродження Дніпровської екосистеми виходить за національні межі, носить міжнародний характер. Якщо взяти, наприклад, водозбірну площу нашої найбільшої ріки — (це 509 тисяч квадратних кілометрів), то на українську частину припадає лише 57 відсотків загальної кількості. Отже, потрібна адекватна участь у програмі Республіки Білорусь та Російської Федерації.

Але значною ця проблема виглядає і в рамках нашої держави. Адже дніпровську воду споживають 22 млн. жителів України, тобто майже кожний другий. Басейн Дніпра становить 80 відсотків наших загальних водних ресурсів. 50 великих міст і промислових центрів, близько 10 тисяч підприємств, 50 зрошувальних систем, 4 атомних станції — без дніпровської води їхнє існування немислиме. До того ж Дніпро є єдиним джерелом водопостачання великих індустріальних центрів півдня й південного сходу України, а також Криму (канали Дніпро — Донбас, Північно-Кримський та Каховський).

Разом з тим сьогодні маємо деградовану екосистему Дніпра, зокрема різке погіршення якості води. За рівнем хімічного і бактеріального забруднення в більшості річок басейну вода класифікується як забруднена та брудна.

Мета програми

Головна мета — відродження Дніпровської екосистеми, забезпечення якісного водопостачання, екологічно безпечних умов життя населення і господарської діяльності у басейні Дніпра. Заходами передбачено зменшення впливу наслідків Чорнобильської катастрофи.

Сучасний підхід до розв'язання існуючих проблем найперше бачиться в тому, що планується зробити акцент не лише на боротьбу з негативними наслідками, а головним чином з причинами, які їх викликають. Підготовлені документи щодо впровадження екологічного аудиту і страхування, врахування екологічних вимог під час приватизації державних підприємств, стимулювання природоохоронних інвестицій і впровадження нових технологій з інтегрованим економічним ефектом. Тобто йдеться про створення основ економічного механізму, здатного забезпечити акумулювання коштів і цільового фінансування заходів програми за раціональною організаційною схемою.

Першочергові заходи

Два етапи реалізації програми передбачають будівництво і реконструкцію систем водопостачання і каналізації в населених пунктах, агротехнічні протиерозійні заходи, рекультивацію земель, створення водоохоронних лісових насаджень, запобігання забрудненості водних об'єктів, відновлення та підтримання сприятливого гідрологічного і санітарного стану річок тощо. Особливу увагу планується звернути на проведення інженерних водоохоронних заходів у зоні Чорнобильської АЕС.

Всі заходи, що увійшли до програми, є реальними і узгодженими з міністерствами, відомствами і обласними держадміністраціями басейну Дніпра.

Економічні характеристики програми

Насамперед зазначимо, що здійснення програми не лише сприятиме поліпшенню екологічного стану Дніпра, але й запобігатиме збиткам у народному господарстві та населенню. Реалізація заходів є не тільки екологічно, але й економічно вигідною.

Найбільшими за обсягом (39,9 відсотка) є витрати на роботи, пов'язані з будівництвом і реконструкцією споруд та водопостачальних і каналізаційних мереж міст та населених пунктів.

Оскільки всі заходи програми є чітко визначеними, витрати на їх реалізацію можуть бути повністю покриті за рахунок плати за використання водних та інших природних ресурсів (земель, надр, лісів, риби тощо) та платежів за забруднення природного середовища в басейні Дніпра. В цілому ж виконання заходів буде визначатися економічними спроможностями держави щодо їх фінансування.

Народні депутати — члени Комісії з питань екологічної політики — та Кабінет міністрів України передбачили також систему контролю за виконанням національної програми екологічного оздоровлення басейну нашої найбільшої ріки та поліпшення якості питної води.

Новий підхід до розв'язання нагальних проблем в галузі екології свідчить, що в суспільстві відбуваються зміни на краще в подоланні традиційного екологічного нігілізму, консолідації нації для подолання загрози, що існує.

Віталій АБЛІЦОВ.

Береженого береже Бог і... міськводоканал

ВОДООЧИСНІ споруди Запоріжжя виробляють питну воду найвищої серед міст України якості, хоча, як стверджують спеціалісти, сюди вона надходить після п'ятиразового використання.

Буду відвертим: щонайменше з півроку моя сім'я не споживає сирої води з-під крана. Я категорично заборонив пити її після того, як торік міська санепідстанція «не могла виключити її» з можливих носіїв гепатиту. Хоча після того неодноразово чув на нарадах у міськвиконкомі, що якість питної води не викликає ані найменшої тривоги.

Тож коли Олександр Ткалич, заступник голови міськради з роботи виконавчих органів влади, спокійно випив склянку сирої води, я не стримався, щоб не поцікавитись: «І не боїтеся?»

У відповідь також почув запитання: «Чого?»

Згодом ми зустрілися знову, й Олександр Миколайович розповів багато цікавого й нового, хоча мені здавалося, що я був у курсі справ з водою.

—Не так давно у мене був Владислав Володимирович Гончарук — директор Інституту колоїдної хімії та хімії води імені А. В. Думанського, доктор хімічних наук, професор, член-кореспондент Академії наук України, — сказав Олександр Ткалич. — Цей поважний чоловік засвідчив, що якість води, яку виробляють на наших ДВС-І і ДВС-2, — найвища, яка є в містах нашої держави. Базується цей висновок на тих дослідженнях, які інститут проводить спільно з міськводоканалом.

Єдиним джерелом водопостачання Запоріжжя є Дніпро. Як стверджує головний інженер державного комунального підприємства «Водоканал» Володимир Разгуляєв, зробити з дніпровської води високоякісну воду — складно. Хоча принципово це можливо, але тоді вона буде «золотою». Ось чи правильно буде робити це, враховуючи, що 95 відсотків її у побуті йде «на бачок»?

—До міського водозабору вода приходить дуже насиченою гумінами, вистачає й фенолів, які утворюють хлорорганіку, — продовжує Володимир Разгуляєв. — І дивуватись тут нічого, бо до цього Дніпро минає більше 130 міст Росії, Білорусі та України. Якість же її стає високою після проходження всього технологічного циклу очищення.

Ще під час першого відвідання Дніпровських очисних споруд пересвідчився у високому професіоналізмі працівників, надзвичайний їхній відповідальності. Хоча очисні працюють сьогодні нормально — цьому, переконаний, сприяє й та чистота, якої дотримуються на всій території ДВС, — спеціалісти міськводоканалу вже міркують над їх удосконаленням.

—З часом маємо намір змінити трохи технологію хлорування, — розповідає В. Разгуляєв. — Окрім класичної схеми, будемо, за рекомендаціями Інституту колоїдної хімії, відпрацьовувати технології якраз під нашу воду. Тут типових процесів бути не може. Вже нинішнього року є намір зробити первинне озонування і дрібне хлорування. Це допоможе у боротьбі з хлорорганікою.

Дуже допомогла запоріжцям забезпечити якість води новинка Запорізького алюмінієвого комбінату —коагулянт на основі сірчанокислого заліза, який практично починає працювати за найменшої плюсової температури. Використовуваний до цього пологівський коагулянт ефективно починав діяти лише при 12 градусах тепла.

—Якщо старий держстандарт допускав 0,5 міліграма на літр залишку алюмінію, то нова редакція ГОСТу, що нині готується, вимагає 0,2. У світі такі ж вимоги до ефективності коагулянта, який вводять у воду, щоб згрупувати колоїд. ЗАлКівський коагулянт давав поки що найбільший залишок алюмінію 0,16 міліграма на літр, а переважно — 0,06—0,08. При цьому органіка вилучається куди краще.

Запорізький міськводоканал уже повністю перейшов на новий коагулянт алюмінієвого комбінату, який, до речі, може випускати його до 3 тисяч тонн на рік. Така кількість дозволить забезпечити не лише місцеві потреби, а й інші регіони. Вже нині цим скористалися Донецьк і Бердянськ.

Слід зазначити, що сприяння лабораторним і практичним дослідженням ефективності нового коагулянта було основною частиною міської програми з підвищення якості питної води. За рішенням міськвиконкому ЗАЛКу було дозволено використати до 500 тисяч гривень, які заводчани мали сплачувати до міського екофонду.

Загалом запоріжці в непоганому становищі ще й від того, що водозабір іде з природного відстійника —водосховища. Це також дає позитивний результат.

Але... Жителі міста не отримують такої якісної води з кранів у своїх домівках. І головним чином через те, що во-

Новий склад Комітету по Державних преміях України в галузі науки і техніки працюватиме і в третьому тисячолітті

Коментар голови комітету академіка Бориса Патона

— Нещодавно вийшов Указ Президента України про персональний склад Комітету по Державних преміях в галузі науки і техніки. Широкій громадськості цікаво знати, чим викликане таке рішення, як це надалі позначиться на діяльності відомого й авторитетного і в нашій країні, і далеко за її межами державного органу?

— Хочу зробити невеличкий екскурс у минуле. Державні премії України в галузі науки і техніки засновано 1969 року для стимулювання вчених та інженерно-технічних працівників, які своїми доробками збагатили вітчизняну науку і виробництво новими визначними досягненнями. Для здійснення цієї роботи і було створено комітет. В основу його діяльності покладено демократичні принципи, які зберігаються і донині.

Рішення про поновлення складу комітету викликане тим, що повноваження попереднього складу закінчуються. А життя йде, то треба працювати, розв'язувати питання і присуджувати Державні премії. Для цього Президент нашої держави Л. Кучма своїм указом затвердив новий склад.

— Розкажіть, будь ласка, про демократичні принципи діяльності комітету.

— Перш за все, це стосується процедури висунення, розгляду робіт та аналізу складу їх авторів (виконавців). Праці та їх автори висуваються на здобуття премій тільки за результатами таємного голосування, після відкритого обговорення з обов'язковим повідомленням про це широкої громадськості.

За такою самою схемою діє і пленум комітету. До речі, він двічі розглядає висунуті на здобуття премій праці. Перший раз відбирає на конкурс, а вдруге — вже приймає рішення про преміювання, причому не загальною більшістю, а трьома чвертями голосів його членів.

Важлива умова забезпечення об'єктивності прийняття рішень — наявність у складі комітету висококваліфікованих, авторитетних науковців та спеціалістів і періодична зміна їх складу.

За час діяльності комітету його склад оновлювався кожні чотири роки, а віднині буде через п'ять. Сьогодні працює його восьмий склад, про який ми ведемо мову.

— Загальновідомо, що наша країна переживає нелегкі часи. Чи не позначилося це на складі комітету, чи не привело до спрощення вимог до тих, кому доручено відповідальну справу державного заохочення представників науки і виробництва?

— Ні в якому разі, хоча ви справедливо посилаєтесь на нелегкі часи.

Ось тільки деякі факти на підтвердження того, що новий комітет за своїм складом, і кількісним, і якісним, цілком, на мою думку, відповідає високим вимогам у розв'язанні покладених на нього завдань. А саме: в новому складі — 88 осіб. Серед них 51 — академіки та члени-кореспонденти Національної академії наук та галузевих академій наук України (до речі, в попередньому складі їх

ДНІПРА»

на від ДВС до споживача подається на 20, а то й більше, кілометрів. І при цьому втрачає оті показники класності, страждаючи від металевих труб, старих систем, можливих «підсосів» і т. п. Тож із кранів тече вода нижчої якості, хоча й відповідає санітарним вимогам. Це підтверджується регулярними її аналізами, які проводять спеціалісти міської СЕС та лабораторії контролю міськводоканалу. Окремо одна від одної.

Водопровідні мережі, а це 1600 кілометрів, — ось сьогодні головна біда Запоріжжя. За словами Олександра Ткалича, вони вже майже вичерпали свій ресурс, а тому постало завдання спорудження фільтрів, які б доочищали воду після багатокілометрового марафону. Насамперед від завислих часток, які хоч і не перевищують дозволених норм, але ж їх тут більше, ніж на ДВС.

—Разом із київськими вченими ми провели дослідження, — додає Володимир Разгуляєв, — і пропонуємо великі водоводи покрити зсередини піщаноцементним розчином, а під час реконструкції інших водоводів використовувати пластик. На це потрібні страшні суми, але шлях лише такий.

Оскільки з самого початку ми домовилися про відвертість, то скажу, що Олександр Ткалич здивував мене й ще раз. Коли продемонстрував за допомогою електронно-обчислювальної машини, яка стоїть у нього в кабінеті, можливість контролювати якість води на ДВС. Вона з'явилася після минулорічного замору риби в Кременчуцькому водосховищі завдяки зусиллям державного комунального підприємства «Екоцентр» та міськводоканалу.

—Ми вважаємо, що контролю лише за якістю води недостатньо, — стверджує Олександр Миколайович, — а тому думаємо над тим, щоб мати дані і про її кількість, що подається до міста. А ще — кількість і якість води, що скидається після використання в побуті на очисні споруди. Навіть більше, після очисних — у Дніпро.

Виявляється, подібна система контролю, впроваджувана тут, — перша в Україні. Це дозволяє вже сьогодні давати інформацію до системи «Інтернет». Навряд чи будуть підстави для звинувачень у приховуванні інформації і в громадських організацій.

—Усі ці роботи виконуються в рамках державної програми рятування Дніпра, — наголошує головний інженер міськводоканалу Володимир Разгуляєв. — Ми дуже хотіли брати в ній активну участь, і Запоріжжя вже отримало від цього багато. Це, зокрема, можливість досліджувати силами незалежних організацій донний мул у районі водозабору і самого Дніпра. Вище й нижче за течією. Навіть зробити прогноз. Самі усього цього не потягли б...

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Медузи біля Херсона

ДНІПРО тече просторами Білорусі, Росії, майже всієї України через великі й малі міста — аж до Херсонщини, де він виплескується у широке гирло. Та проблеми використання й забруднення ріки не зникають і в пониззі.

Останніми роками у пресі б'ють на сполох з приводу того, що Херсонський нафтопереробний завод через утворене ним підземне нафтове озеро забруднює Дніпро. За даними дослідників, площа забруднення підземних вод, що могли досягти ріки, начебто сягає 130 кілометрів. Акціонерне товариство «Херсоннафтопереробка» рішуче відреагувало на критику. Голова правління цього товариства А. Соміков повідомив облдержадміністрацію, що підприємство вживає належних заходів для виправлення становища. З підземного горизонту відкачано понад 12 тисяч кубометрів нафтопродуктів, зі шламонагромаджувачів зібрано й повернуто на виробництво 6 тисяч тонн нафти, разом з німецькою фірмою «Геско» виконано чимало конкретних робіт з екологічного оздоровлення підприємства. Лише за останні 5—6 років на розв'язання екологічних проблем витрачено тут 6 мільйонів доларів. Отже, твердження про те, що нафтопродукти «ллються рікою», не витримують критики.

Варто пильніше придивитися до іншого питання, яке, до речі, вже з бородою. Це — скидання забруднених вод у Дніпро із каналізаційних мереж Херсона й інших міст області. Пальму першості, хоч як це сумно, тут утримує Херсон. Лише торік органи Міністерства охорони навколишнього природного середовища області зафіксували 5 серйозних аварійних скидань забруднювальних стоків у поверхневі водойми, внаслідок чого заподіяно збитків на 181 тисячу гривень. Через незадовільний технічний стан мереж водоканалізаційного господарства Херсона сталися аварії — прориви колекторів. У результаті в річку Вірьовчину потрапило майже 28 тисяч кубометрів неочищених скидних вод. Більше ніж 20 підприємств скидають у воду бруд. Про незадовільний стан каналізації у Херсоні розмови точаться давно. Щороку тут трапляються аварії. Тривожні факти озвучуються на різних нарадах і планерках, засіданнях, складаються відповідні документи. Але змін не видно. За даними управління екологічної безпеки, в 1995 році, наприклад, скиди у поверхневі природні об'єкти Херсонщини становили понад 180 мільйонів кубометрів.

Торік лише протягом двох місяців (з березня по травень) у багатостраждальну річку Вірьовчину скинуто 187 тисяч кубометрів забруднювальних речовин, і цю сумну статистику можна продовжити. Однак відповідні установи, які покликані турбуватися про недопущення таких фактів (та сама Херсонська санепідемстанція на чолі з Іваном Мисем), чомусь не дуже загострюють ситуацію. Та хіба лише херсонці такі безпорадні? З ряду інгредієнтів не досягнуто гранично допустимих скидів у водойми в інших місцях. Приміром, на очисних спорудах Нової Каховки виявлено перевищення нормативу на вміст амонійного азоту у 20,5 раза. Здебільшого весь цей бруд потрапляє до Дніпра, додаючись до того, що прийшов разом з дніпровою водою з верхів'я. «Голос України» майже два роки тому порушував питання про необхідність глибокого вивчення причин млявого реагування на кричущі неподобства, однак уловити ознаки якихось нових підходів до проблеми, посилення відповідальності за заподіяну екологічну шкоду поки що не вдається. Наче й не існує в області, а особливо у місті, службових осіб з відповідних органів управління та влади, які відзначалися б принциповістю, державним підходом до проблеми.

Водночас виникла ще одна справжня біда для Херсонщини — спадщина від колишнього Союзу. Пониззя Дніпра не завжди повноводне, рівень річкового стоку нерідко досить низький, а витрати води для зрошення величезні. Помітна тенденція до порушення сталих екологічних систем у самому Дніпрі, його басейні, взагалі навколишньому середовищі. Це добре видно на прикладі Краснознам'янської зрошувальної системи, яку введено в дію 30 років тому. Уряд колишнього Союзу, певно, зекономив кошти на спорудженні Північно-Кримського каналу, бо його чомусь залишили без «бетонного одягу».

Тобто всі канали названої системи виконані у земляному руслі, без протифільтраційних покриттів. Це призвело до різкого підняття грунтових вод, засолення грунтів і, як наслідок, нехазяйського використання Дніпра. До початку зрошення рівень грунтових вод був у зоні системи на глибині від 5 до 15 метрів, а тепер озера, що утворилися внаслідок проникнення води з каналів, вийшли на поверхню. Скільки марно витекло води з великої ріки. Скажімо, в 1979 році від підтоплення врятували майже 109 тисяч гектарів, діяло 549 насосних станцій вертикального дренажу. Відкачано понад 466 мільйонів кубічних метрів підземних вод. У 1990 році, читаємо в офіційному документі, відкачано ще 268 мільйонів кубометрів дренажних вод. Відкачка дренажних вод у 1995 році становила понад 87 мільйонів кубометрів названих вод. Іншими словами, дніпрова вода не працювала на врожай, а просто марнувалася. Тисячі гектарів зрошуваних земель втратили свої природні властивості, зменшили гумусний шар. Особливо помітний процес засолювання грунтів у Голопристанському, Каланчацькому, Скадовському, Цюрупинському районах, де, за даними Херсонської агрохімлабораторії, зменшення вмісту гумусу сягнуло від 8 до 43 відсотків.

І це ще не все. Дніпро, вода якого живить селянські поля, останніми роками «міліє», обсяги і рівень стоку зменшуються. Це породжує нову проблему. Більш щільна морська солона вода проникає дедалі все глибше у русло великої ріки. За даними науковців, природний солоний шар морської води досяг Херсона. Минулого літа біля міського гідропарку бачили морських медуз, які потрапили сюди з солоними морськими потоками. Отож, у природі все взаємопов'язане. Ланцюжок сумних міркувань на цьому, на жаль, не закінчується. Помічено зміни властивостей води у затоках Чорного моря, куди потрапляють дренажні води з іншими хімічними елементами. Погіршується екологічна ситуація в курортній зоні морського узбережжя. Екологічні прорахунки призвели до того, що на Херсонщину припадає 139 із 389 видів живих організмів, занесених до Червоної книги України. Мимоволі думаєш про те, що нам загрожує в майбутньому екологічна катастрофа. Якщо, звичайно, заплющуватимемо очі на невтішні результати господарської діяльності.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

Херсонська область.

було 39). Крім того, в комітеті — 13 докторів і 7 кандидатів наук, приблизно стільки їх було і до цього.

Дотримано галузеве та територіальне представництво.

Безумовно, пріоритет надається науковому і професіональному авторитету тих, кому доручають справу присудження премій. Тому в комітеті постійно діє 18 галузевих секцій, які без упину оновлюються. Секції обов'язково очолюють члени комітету.

По кожній з висунутих праць для глибокого вивчення суті одержаних досягнень та творчого внеску окремих авторів створюють експертні комісії. Роботи широко обговорюються громадськістю, в пресі, по радіо та телебаченню. Все це дає змогу об'єктивно оцінювати роботу і внесок тих, хто був її виконавцем.

— Якщо це можливо, то хотілося б почути від вас деякі підсумки діяльності комітету, оскільки ви його беззмінно очолюєте 28 років?

— Із задоволенням.

За цей час комітетом розглянуто понад 1860 праць, які висували на здобуття Державних премій. Премії присуджено 475 з них, лауреатами Державних премій України в галузі науки і техніки стали 4276 науковців та спеціалістів. Лауреатами Державних премій за цей час стали понад 300 громадян країн близького і дальнього зарубіжжя.

Серед праць, лауреатів Державної премії України, слід, у першу чергу, відзначити видатні роботи в галузі математики і механіки, кібернетики, фізики, хімії, радіоелектроніки, машинобудування, металургії, матеріалознавства, медицини, багато з яких здобули світове визнання. Високої відзнаки в нашій державі удостоєні роботи, пов'язані зі створенням техніки для освоєння космосу, праці, спрямовані на організацію серійного виробництва кращих зразків техніки, яка забезпечує зміцнення обороноздатності нашої країни, створює широкі можливості для експорту передової технології до інших країн.

Ліцензії та патенти на розробку нових матеріалів та передових технологій їх виготовлення придбали ряд фірм провідних країн світу, таких як США, Японія, Канада, Німеччина, інші.

За період з 1974 по 1990 роки на комітет покладалося також питання з розгляду та присудження Державних премій України за видатні досягнення в праці передовикам-виробничникам. За цей час такі премії було присуджено 582 робітникам, колгоспникам, інженерно-технічним працівникам.

Постановою Кабінету міністрів України від 16.08.1994 року № 560 встановлено 300 щомісячних стипендій Кабінету міністрів України молодим ученим, а іншою постановою від 23.08.1994 р. № 582 на виконання Указу Президента України від 22.03.1994 р. № 100 встановлено 200 щомісячних стипендій Президента України молодим ученим, які працюють в системі Національної академії наук України.

Остаточне рішення про присудження всіх цих стипендій, після одержання необхідних матеріалів від колегій відповідних міністерств та відомств, а також президії Національної академії наук України покладено на президію Комітету по Державних преміях України в галузі науки і техніки. На сьогодні такими стипендіатами стали близько 600 молодих учених нашої держави.

Закон України

Про ратифікацію Гарантійної угоди (Проект реконструкції Старобешівської ТЕС) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку

Верховна Рада України **постановляє:**

Гарантійну угоду (Проект реконструкції Старобешівської ТЕС) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку, підписану 11 грудня 1996 року в м. Києві, ратифікувати.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ

м. Київ, 3 квітня 1997 року
№ 173/97-ВР.

Постанова Верховної Ради України

Про Гарантійну угоду (Проект реконструкції Старобешівської ТЕС) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку

У зв'язку з ратифікацією Гарантійної угоди (Проект реконструкції Старобешівської ТЕС) між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку Верховна Рада України **постановляє:**

Рекомендувати Кабінету міністрів України:

при реалізації проекту забезпечити серійне виробництво українськими підприємствами котлів для ТЕС, які функціонуватимуть за технологією циркулярно-киплячого шару;

протягом усього періоду реалізації проекту раз у два роки подавати Верховній Раді України звіт про хід його виконання;

зобов'язати Старобешівську ТЕС розробити та запровадити технологію без зростання тарифів на реалізацію електроенергії.

Голова Верховної Ради України
О. МОРОЗ

м. Київ, 3 квітня 1997 року
№ 174/97-ВР.

П'ЯТЬ років минуло, як тодішній Президент України Леонід Кравчук 6 квітня 1992 року видав указ про призначення командувача Військово-Морських сил України для розв'язання болючої для молодої незалежної держави проблеми, а саме — відродження українського флоту. Добре відомо: ця проблема і сьогодні актуальна, болюча, бо ситуація, що склалася після рішення Президента сформувати ВМС України на базі сил Чорноморського флоту, розташованих на теренах України, значно змінила плани. Розпочалися події /і це ми щоденно відчуваємо/, котрі спрямовані на повернення історії до минулого.

КОНЦЕПЦІЯ Є.

... У розбудові Військово-Морських сил України ми відчували моральну і матеріальну допомогу та підтримку всього українського народу. Допомога у тяжкий час з усіх куточків України, приїзди до Севастополя національних творчих колективів давали нам силу і натхнення, змогу стояти і встояти під тиском комуно—шовіністичних сил, започаткувати розбудову ВМС України як оплот державності у кримсько-севастопольському регіоні і півдні України.

Є чимало прикладів новітнього українського патріотизму, які у вирі подій не виходять на поверхню, але я переконаний: за ним майбутнє.

У Севастополі капітан 1-го рангу Анатолій Данилов закінчує написання книги про розбудову ВМС України. Ця книга — про конкретних людей, які робили дуже важливу конкретну справу. Я вважаю, що на першу річницю святкування Дня Військово-Морських сил України, який указом Президента України призначено на 1 серпня щорічно, матимемо можливість її побачити і прочитати, отримати об'єктивну інформацію про яскраві приклади можливого й неможливого, істинного й абсурдного, безпечного й небезпечного на сучасному етапі.

А тепер дозвольте поділитися і своїми роздумами.

Існування, самозбереження, економічний розвиток будь-якої країни як суверенної держави залежить від здійснення цілеспрямованої внутрішньої та зовнішньої політики щодо захисту її національних інтересів. Україна тут не є винятком, навіть більше: вона —промовистий приклад того, як через неспроможність держави забезпечити національну безпеку та її основний компонент — воєнну безпеку — вона постійно, протягом століть, втрачала суверенітет, а з ним — і свою незалежність.

На превеликий жаль, за п'ять років існування незалежної Української держави ми відчували постійну боротьбу корумповано-мафіозного клану за владу та власну кишеню і комуно-більшовицьких структур — за повернення України до колишнього Союзу, тоталітаризму, радянської влади. Але в цій боротьбі знайшлися в державі національно-патріотичні сили, які вийшли з народу й зуміли прийняти нову демократичну Конституцію України.

Із прийняттям Конституції України боротьба двох кланів загострилася, суперечності посилилися, економічна криза поглибилася. Тому національно-патріотичні сили України зробили наступний крок, і Верховна Рада України на розвиток Конституції прийняла Концепцію національної безпеки України.

Схваливши Концепцію національної безпеки України, ми пропонували Кабінету міністрів України, міністерствам та іншим центральним органам виконавчої влади, які беруть участь у забезпеченні національної безпеки, керуватися у роботі цим документом як основою державної політики. Саме тому сьогодні Концепцію національної безпеки України слід розглядати як законодавчий крок на шляху до повного державного суверенітету України, її територіальної недоторканності та політичної незалежності. Саме ці три принципи Генеральна Асамблея ООН, ураховуючи розпад колоніальної системи, який розпочався після Другої світової війни, ще 1974 року проголосила постійними інтересами будь-якої країни.

Отож, спираючись на принципи багатьох демократичних країн, головними об'єктами нашої власної національної безпеки маємо поставити захищеність життєво важливих інтересів кожного громадянина, його прав і обов'язків, а також суспільства та держави в цілому, їх захист від внутрішніх і зовнішніх загроз. Сором'язливе замовчування можливої загрози для України з боку найвірогідніших супротивників — лише на шкоду національним інтересам України. Проаналізуймо ситуацію Захід — Схід. Об'єднання Німеччини, ліквідація Варшавського договору, розпад СРСР, поява нових держав докорінно змінили геополітичну ситуацію в Європі. Утворилася група держав, які не можуть забезпечити свою зовнішню безпеку власними силами. До того ж деякі з держав у тій чи іншій формі висловлюють територіальні претензії до сусідніх країн. Будівництво Європейського дому, створення єдиної системи європейської безпеки, інтеграція до економічних, політичних, військових європейських структур — мета кожної демократичної країни Європи. Але цей процес має йти у балансі з об'єктивним рухом історії, і усіляке штучне його прискорення неприпустиме.

Верховна Рада України схвалила Концепцію національної безпеки України й чітко визначила національні інтереси України та їх пріоритетність. Розуміючи існуючу загрозу безпеці України, за головний пріоритет маємо вважати налагодження рівноправних та взаємовигідних відносин з усіма державами, інтегрування до європейської та світової спільнот, насамперед, до ЄС, ОБСЄ, ЗЄС, НАТО.

Щодо Північноатлантичної асамблеї, то варто зрештою чітко визначитися: небезпеки з боку НАТО для нашої держави не існує. Це —цілком демократична структура, і вона не є агресивною за характером. Усвідомлюючи, що Україна — центр Європи, я вважаю, що нам небайдуже, як живуть люди в західноєвропейських державах. Ці держави прийшли до майже прозорих кордонів, ідуть до єдиної грошової одиниці /екю/, інтеграції в політичній, економічній, соціальній, військовій, культурній та інших сферах; у них мінімальна зарплата становить 1000 доларів, а виробництво — на рівні світових стандартів.

Зовнішньополітична ситуація для України ускладнюється тим, що вона безпосередньо межує з Російською Федерацією, яка проголосила своїм зовнішньополітичним пріоритетом економічну та військово-політичну реінтеграцію пострадянського простору, в якому вона знову домінуватиме. Російська Федерація не відмовилася остаточно від територіальних претензій до України. Крім того, в Росії відбуваються внутрішні важко керовані й важко прогнозовані процеси. Російська Федерація фактично є постійним джерелом нестабільності й зовнішньої загрози для України. Чому так є?

Відповідь однозначна: політика Росії щодо України складається з двох стандартів, з двох заперечних чинників. Їх суть у тому, що перший використовується для широкого загалу, для популістських заяв про те, що Росія нібито визнає незалежність України та інших колишніх союзних республік, їх суверенітет і недоторканність кордонів. А насправді він є парасолькою, прикриттям другого стандарту, призначеного не для загального користування. Його політична суть полягає в тому, щоб будь-що втримати спочатку у рамках СНД теперішні незалежні республіки, щоб пізніше відновити імперію у рамках її колишніх кордонів, у якій, на думку російських шовіністів, Україні належить особливе місце, відсутність України у рамках імперії не передбачається ні за яких обставин.

Навіть неозброєним оком видно: Федерація, що агонізує, нині обрала Україну головним об'єктом своїх зазіхань, на який можна скерувати енергію народу, його невдоволення власним становищем і владою.

Ситуація, що склалася в Україні, дає всі підстави Верховній Раді чесно сказати нашому народові: «Україна в небезпеці!»

Такий висновок можна зробити, виходячи з різних прикладів, хоча б з підпільного візиту до Севастополя мера Москви Юрія Лужкова з нагоди відкриття будинку для російських військовослужбовців Чорноморського флоту. Саме там 17 січня 1997 року мер Москви вкотре нахабно проголосив, що Севастополь ніколи не передавали і він не належить Україні, що «необхідна робота для остаточного розв'язання питання щодо його російського статусу», що «росіяни не можуть бути спокійні, поки не повернуть собі Севастополь». І це сказав один із чільних представників найвищої ланки влади Росії, нашого «стратегічного партнера»...

Отже, після п'яти років незалежності України дуже гостро постала реальна загроза стабільності в Україні. Між іншим, російські політики та владні структури дедалі частіше висловлюються про те, що не лише Севастополь, а й увесь Крим є російським. Громадська думка росіян готується до «війни» за «город русской славы» — Севастополь... Росія свідомо, штучно зволікає з підписанням великомасштабного договору з Україною. І основною причиною його непідписання залишається зволікання з розподілом Чорноморського флоту. Це питання одним махом відкинуло на другий план усі, без винятку, пекучі проблеми життя Російської Федерації. У «патріотичному» пориві думські депутати всіх фракцій 334 голосами «за» при одному «проти» і трьох, що утрималися, забули про власну енергетичну, фінансову та соціальну кризу, хворого Президента Б. Єльцина і одностайно поставили крапку в питанні щодо Чорноморського флоту.

Виконавча влада в особі Прем'єра Віктора Черномирдіна фактично солідаризувалася з ухвалами Державної Думи, бо після цього прозвучав його вислів: «Нікому не дозволю забити хоча б кілок на кордоні! Росія матиме єдиний Чорноморський флот за будь-яких умов!»

От вам і стратегічне партнерство... От вам і подвійність політичних стандартів у взаємостосунках між Росією і Україною в їх істинному розумінні. От вам і популістські заяви про дружбу і взаєморозуміння, про визнання суверенітету та недоторканності кордонів і справжня прихована суть політики подвійного стандарту.

У той же час представники Президента Єльцина та російського уряду наполягають на тому, що позиція окремих російських політиків чи відомств не відбиває офіційну російську позицію. Але таке пояснення нічого не варте, і його не можна сприймати всерйоз. Смішно, коли найвищий орган Російської Федерації — Державна Дума — 24 жовтня 1996 року оголошує Севастополь російським містом, а через кілька днів відмову від цієї заяви з боку російського уряду подає аж заступник міністра закордонних справ. Не Президент, не Прем'єр-міністр, навіть не міністр, а лише заступник міністра...

Аналіз сукупних дій свідчить, що проти України послідовно, а головне, принаймні на сьогодні, доволі успішно реалізується план «денезалежнізації». Його масштабність наштовхує на думку про наявність аналітичного центру — розробника та координатора, що під силу хіба що таким структурам, як, наприклад, ГРУ, яке зберегло свої кадри і постійно поповнює інформаційний банк з досьє — компроматами, що стають у пригоді в міру потреби.

Такий комплексний стратегічний план полягає в пошуках варіантів поглинання України Росією і, на мій погляд, складається з таких фрагментів:

— зовнішня ізоляція України;

— підрив внутрішньої стабільності;

—дезінтеграція України через Севастополь, Чорноморський флот, Крим, Донбас, Північний Схід.

Гадаю, немає потреби розглядати всі можливі варіанти, але знати їх, на мій погляд, дуже важливо для того, щоб забезпечити їх нейтралізацію.

ЗА ухваленими Державною Думою та Федеральними зборами постановами про припинення розподілу Чорноморського флоту та надання Севастополю російського статусу фактично оголошено торговельну блокаду України через ПДВ, форсування прокладання через Білорусь нового газогону Ямал—Гамбург та підтримку зволікання із будівництвом нафтового терміналу під Одесою для енергетичного шантажу України. Ось далеко не повний перелік антиукраїнських кроків Росії, ось справжня суть прихованого від громадськості світу другого стандарту у справжньому ставленні Російської Федерації до України.

Щоб вижити самій, Росії лишився один реальний резерв — у будь-який спосіб заволодіти багатствами України. Для цього Росія і прагне примусити Україну «добровільно» об'єднатися з нею, як це зроблено з Білоруссю. Постає питання, чи вистоїть Україна перед таким тиском? Вірю, що вистоїть, мусить вистояти!..

Питанням національної безпеки є і сфера інформаційна. І тут наші північні сусіди поводяться далеко не по-партнерськи. Скільки разів з телевізійних екранів, на радіохвилях, у газетах і журналах у грубій, а подекуди і брутальній формі велась атака на самостійну і виважену політику України, скільки разів висміювалися Президент держави, інші посадові особи, історія України.

Мета таких публікацій завжди має глибоко антидержавний, антиукраїнський характер. Їх завдання — намагання будь-що дестабілізувати стан справ в Україні, спричинити в народі негативне ставлення до влади, зокрема до Президента Леоніда Кучми, парламенту, уряду, а також до тих рішень, які вони приймають...

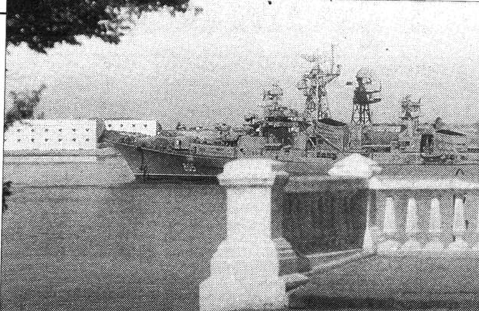
Про те, що засоби масової інформації ні на мить не припиняють антиукраїнський наступ, засвідчує і часопис «Флаг Родины» /Севастополь/. Ось що він друкує на своїх шпальтах: «Россия должна быть достойно представлена в Севастополе и в Крыму на законном основании, на очень длительную, на вечную перспективу».

Незаперечним фактом є й те, що за нашими діями, особливо щодо розвитку ВМС України, наш стратегічний партнер веде постійне й пильне спостереження. Саме так — пильне. Підтвердженням цього є і стаття в часописі Міністерства оборони Росії «Воин» під назвою «Черноморский флот: между прошлым и будущим». Стаття надрукована під рубрикою «Кто хозяин в Черном море». В ній висловлюється занепокоєння, що невелика кількість нових кораблів у складі ВМС України —це «лишь надводная часть огромного айсберга ВМС Украины... ВМС Украины имеют собственную, весьма мощную авиацию... В короткие сроки Украина сумела развернуть полнокровную бригаду морской пехоты...» Це свідчить лише про одне: Росія ретельно оберігає роль лідера на Чорному морі і пильно стежить за діями свого «стратегічного партнера».

Ці спостереження не афішують ані російські урядовці, ані засоби масової інформації, проте невидимі розвідувальні бої ведуться на території України активно й цілеспрямовано. Зоною найпильнішої уваги «бійців невидимого фронту» «стратегічного партнера» ось уже кілька років є Крим, Севастополь і Причорноморський регіон.

Антиукраїнська спрямованість діяльності розвідки Чорноморського флоту засвідчує, що вона наполегливо втягувала і втягує Чорноморський флот у «холодну війну» не тільки проти ВМС, а й проти України як суверенної держави. Багато фактів переконують, що в Росії, Криму і Севастополі, на Чорноморському флоті є сили, які дуже зацікавлені у тому, щоб ця війна з холодної будь-якої миті переросла в гарячу, у збройний конфлікт, і це дуже непокоїть. У неоголошену війну проти України, її ВМС «бійці невидимого фронту» роблять вагомий внесок, пос-

БЕЗПЕКИ НЕМАЄ

тачаючи командуванню ЧФ необхідну інформацію навіть про настрої окремих офіцерів не лише ВМС України, а й ЧФ, так би мовити, потенційних перебіжчиків до України, про неблагонадійні підрозділи й екіпажі кораблів.

Розвідка, як відомо, працює не сама на себе. Її послуги зі збирання інформації завжди мають державне замовлення і стабільно оплачуються. Їх потребують ті державні, політичні і військові керівники Росії, у яких на меті далекосяжні плани перегляду державного кордону з Україною, відриву від неї Криму і Севастополя. Ось чому їм дуже потрібно якнайдовше зберегти на її території Чорноморський флот, бо саме він дає змогу час від часу «наезжающим» сюди російським емісарам на кшталт Затуліна, Бабуріна, Лужкова і багатьом іншим горе-політикам заявляти про те, що Севастополь і Крим були, є і будуть російськими.

Чи не образливо це для України? Чи не загроза це її суверенітету, територіальній цілісності, безпеці? Відповідь однозначна: так, загроза. Бо як інакше можна розцінити заяву однієї з шовіністичних організацій Севастополя, яка договорилася до того, що «до складу Росії повинні безумовно входити всі землі, на яких російське населення становить більшість. Це єдиний критерій визначення кордонів російської держави». Воістину, так міркувати може не просто партнер, а тільки партнер «стратегічний». Це і є подвійні стандарти у політиці, про які я вже казав. І ми не можемо, не маємо права не розуміти, що її втілення в життя є неприхованою загрозою для суверенітету України.

Аналіз подій свідчить про те, що триває великомасштабна стратегічна операція з метою встановлення сфери впливу Російської Федерації в Україні. Для досягнення цієї мети використовують усі дозволені й недозволені методи. Хочу підкреслити, що нагнітання напруженості у Криму, Севастополі має суто штучне і зовнішнє походження, є результатом роботи купки людей. Більшість кримчан розуміє провокаційність цих дій і не надає їм ніякої підтримки.

Хотів би підкреслити: згідно з нормами міжнародного права і законодавства України все майно, що перебуває на її теренах, належить нашій державі. Так, у прийнятій 16 липня 1990 року «Декларації про державний суверенітет України» записано: «Земля, її надра, весь економічний і науково-технічний потенціал, що створений на території України, є власністю її народу, матеріальною основою суверенітету республіки».

Постановою Верховної Ради України «Про військові формування на Україні» від 24 серпня 1991 року всі військові формування, розташовані на теренах України, у тому числі і Чорноморський флот, належать Україні. Зрозуміло, що мова йде і про кораблі, озброєння, майно та інфраструктуру флоту.

Але, починаючи з 1991 року і до сьогодні, Російська Федерація вивозить з України матеріальні ресурси Чорноморського флоту, які є власністю України. Об'єкти, що передаються Україні, вщент розграбовано і зруйновано, як це було у військових гарнізонах Ізмаїл, Одеса, Донузлав, Балаклава, Веселе, Міжгірне. Вже вивезено й далі вивозиться недоторканний запас військового майна, ракети, майно аварійно-рятувальної, хімічної, автотракторної, медичної служб, інше речове й господарське майно зі складів селища Чорноморське, міст Євпаторії і Севастополя. Вивозять за межі України те саме майно, що так необхідне Збройним силам, і зокрема ВМС України, при цьому те майно Україна змушена купувати у тієї ж Росії за валюту, витрачати великі кошти зі свого бюджету.

Хочу навести ще один приклад. Відповідно до законодавства України право на отримання пільг в оплаті житла і комунальних послуг мають тільки громадяни України — військовослужбовці Збройних сил України. Але до РЕПів у пунктах базування Чорноморського флоту подано близько 30 тисяч довідок, у яких вказано: «Відповідно до Указу Президента Російської Федерації військовослужбовці користуються пільгами...» і так далі. Довідки ці скріплено печатками розформованих військових частин та частин, які не існують, а пільги оплачує Україна. Це — нонсенс.

Отже, Україна зазнає величезних збитків. На даний час уже вивезено майна на суму понад 20 млрд. доларів. До державного й місцевих бюджетів не надходять мільйони гривень за використання інфраструктури, яка належить Україні, та за оплату житла.

Тільки чітке визначення статусу Чорноморського флоту та його військовослужбовців дасть можливість вирішити наявні проблеми, які вже кілька років ярмом висять на шиї України.

Останнім часом в Україні активізувалися проросійські та прокомуністичні сили, що також посилює цю загрозу.

А тепер щодо внутрішньої загрози.

Як свідчить аналіз численних етнічних конфліктів XX ст., їх природа, як правило, полягає у тому, що певна національна меншість має етнодержаву, в якій цей етнос становить правлячу більшість. І тоді може виникнути ситуація, коли ці люди побажають «жити у своїй державі», а в етнодержави може з'явитися спокуса використати «етнічну зброю» проти інших держав.

Класичних прикладів досить багато. А що ми маємо у своїй державі, в Україні?

Ставлення до російської мови у центральних, східних, північно-східних та кримському регіонах можна назвати взірцевим. Тут — російськомовні школи, вузи, преса, звідсіля — російськомовні представники у парламенті держави. Власне кажучи, ті люди, які розмовляють українською мовою у власній державі, у цих районах вважаються людьми другого сорту. У цих регіонах, у місті і на селі, людина може жити, не знаючи жодного українського слова, і вважає цілком природним звертатися до всіх лише російською мовою.

Вивчення поведінки нацменшин, зокрема російськомовного населення, може бути дуже корисне для відповіді на питання, як розв'язувати проблему мирного співіснування цих груп населення у нашій державі, що робити на теперішньому етапі, щоб російськомовне населення не використовувалося певними силами Росії для сприяння російській територіальній експансії в Україні. Маємо жити на своїй землі в гармонії, а не в розбраті. Україна належить усім її громадянам. Кривавий «досвід» російської вояччини у Чечні нам ні до чого.

Усім відомо, що «п'ятою колоною» в Україні є певні політичні сили, які ведуть боротьбу проти незалежності України. Представники цієї «п'ятої колони» заперечують факт національного гноблення у дореволюційній Росії, у СРСР, не визнають провини тодішніх режимів у геноциді народів, переслідуванні на національному грунті. Відсутність каяття з боку цих людей впливає на моральний клімат, на ставлення до них населення. Представники цієї «п'ятої колони» оголошують себе пригнобленими та переслідуваними тому, що перестали бути панівним прошарком в Україні.

***ВИРАЗНИМ** прикладом діяльності «п'ятої колони» є Крим. Москва не лише забезпечує кримський сепаратизм, а й усіляко заохочує його, намагається зробити там таку «п'яту колону», яка й не снилася навіть Гітлеру. Як відомо, і це підтверджується документами, Росія передала Україні Крим добровільно, і Біловезьку угоду підписала також добровільно.*

Але саме Росія почала ревізію цих угод, щойно побачила їх невідповідність своїм інтересам. Міжнародні інституції — ООН, ОБСЄ, ЄС — давно зробили висновок про повну законність належності Криму і Севастополя Україні, проте Росія тягнула і тягне Крим і Севастополь до себе, нехтуючи думку міжнародного співтовариства. Все робилося відкрито: Ю. Мешков, ні від кого не ховаючись, їздив до Москви й отримував там інструкції. З Росії до Криму постійно приїздили емісари, які все робили під гаслом: «Крим — це Росія, Севастополь — місто російської слави».

Велику небезпеку для України становить російський Чорноморський флот, його військовослужбовці, серед яких багато носіїв реакційних поглядів. Адже 90 відсотків особового складу ЧФ свого часу голосували за партію Жириновського.

***ДРУГИМ** чинником, що сприяє перетворенню певних сил Криму на «п'яту колону» московських політиків, є потужна пропагандистська і моральна підтримка Москвою кримських сепаратистів. Водночас я переконаний, що Москва бачить у Криму тільки свої стратегічні плани, а мова про «захист росіян» має на меті виправдання територіальних претензій, і нічого більше.*

У цій кампанії використовують абсолютну брехню, тотальному характерові якої, підсиленому сучасними технічними засобами, пересічна людина не в змозі протистояти.

Висновок можна зробити один: важко встановити контакт з людьми, у яких деформовано свідомість, а ще важче, або й зовсім неможливо, — з людьми, які мають свідомість, куплену за гроші. Гітлер, Геббельс порівняно із сучасними фальсифікаторами правди — немовлята.

Україна має багато прикладів «етнічного» патріотизму, але є і патріотизм територіальний. Кому не зрозуміле душевне ставлення до рідної хати, батьків, землі, хліба, сонця, моря, природи, дружини! Перебуваючи у Криму, Севастополі, Запоріжжі, Миколаєві, я мав розмови із багатьма людьми, з російськомовними також. Ми згадували приклади сучасного патріотизму, такі як, наприклад, присяга на вірність Україні на СКР-112, підняття Державного прапора незалежної України і перехід корабля з пункту базування Донузлав до Одеси, незважаючи на шалений тиск з боку командування ЧФ, протидію авіації, кораблів ЧФ і навіть використання зброї проти екіпажу сторожового корабля. Проте корабель дійшов до Одеси. Цікаво те, що три чверті екіпажу — російськомовні військовослужбовці.

Особовий склад «МГ Сигнальщик», серед якого були і російськомовні військовослужбовці, присягнув на вірність народові України, але керівництво ЧФ з лютою жорстокістю розформувало екіпаж.

Люди добре розуміють, де добро, а де зло. Так, у розмовах з представниками Чечні було підкреслено, що на боці дудаєвців з ідейних переконань воювали також і росіяни, а це свідчить про те, що територіальний патріотизм — велика сила.

***ІЗ СКАЗАНОГО** можна зробити висновок: забезпечити власну національну безпеку Україна може лише в ефективному поєднанні зовнішньополітичних та військових гарантій. Однак постає питання: а чи здатні Збройні сили України забезпечити військові гарантії своєї держави?*

Відповідь може бути лише одна: за 1996 рік фінансування Збройних сил України становило 25 відсотків від мінімальної їх потреби, а на 1997 рік сплановано стільки грошей, що їх вистачить на виплату зарплати військовослужбовцям, працівникам та оплату продовольства лише на 40 відсотків. На інші важливі потреби Збройних сил коштів не залишається.

Отже, від Збройних сил України, боєздатних на 20 відсотків, напівголодних, 75 тисяч з яких до того ж — безквартирні, годі й вимагати військових гарантій без надання державних гарантій самим військовим.

Але вихід є. Вступаючи у III тисячоліття, ми повинні дбати про обороноздатні, професійні, мобільні Збройні сили з високим ступенем бойової готовності, із чисельністю 0,4-0,5 відсотка від населення України, із сучасним озброєнням.

Національну гвардію України я бачу як елітні українські війська з високим рівнем дисципліни, головною метою яких має бути підготовка I, II та III ешелонів резерву, в тому числі — підготовка молоді та її конституційний обов'язок — строкова служба в армії терміном до 9 місяців, а також підготовка офіцерів запасу після закінчення вузу терміном до одного року.

Україна, як незалежна морська держава та суб'єкт міжнародного права, вже має власні Військово-Морські сили, призначені для захисту її інтересів на морі. Виражаючи оборонну спрямованість військової політики України та її миролюбний зовнішньополітичний курс, ВМС України покликані реалізувати такі військово-політичні цілі:

— захист суверенітету та територіальної цілісності України;

— захист національних інтересів України у Світовому океані;

— виконання зобов'язань зі зміцнення міжнародної безпеки.

Які ВМС потрібні Україні?

Україна створює ВМС такого складу, який забезпечить стримання можливої агресії з морського напрямку, а з початком бойових дій — розгром основних морських угруповань противника в акваторії Чорного моря, а також сприяння приморському флангу сухопутних військ у оборонних та контрнаступальних операціях.

Завдання ВМС у мирний час:

1. Забезпечення постійної боєздатності для стримання можливої агресії.
2. Підтримання сприятливого оперативного режиму у своїй зоні.
3. Забезпечення захисту судноплавства, вантажних перевезень, представництва та інших видів діяльності держави у морських та океанських зонах.

Тож, виходячи із вищесказаного, рішення може бути лише одне: Президент України, Кабінет міністрів, комісії Верховної Ради України мають прискорити розробку й подання на розгляд парламенту проектів законів на розвиток Концепції національної безпеки України. Потрібно, щоб Верховна Рада прийняла ці закони, зокрема, про Раду національної безпеки й оборони України, про зовнішню розвідку, а також інші законодавчі акти, які цивілізованим парламентським шляхом нейтралізували б згадану стратегічну операцію Росії проти України і створили б усі умови для забезпечення національної безпеки України, для поліпшення умов життя та добробуту українського народу.

Борис КОЖИН,
народний депутат України,
віце-адмірал,
перший командувач
ВМС України.

Громадяни мають право...

ТОРІК до Верховної Ради України надійшло 90 тисяч пропозицій, заяв і скарг громадян. Понад 22 тисячі з них подано на особистих прийомах, що регулярно проводять керівники парламенту та його постійних комісій.

Звертаючись до вищого законодавчого органу, виборці справедливо вважають, що депутатський корпус посприяє розв`язанню їхніх проблем. Здебільшого, парламент для людей — остання надія. Надія знайти справедливість, отримати допомогу, просто бути почутим.

Чи виправдані сподівання співвітчизників, яка доля їхніх усних і письмових звернень, що найбільше болить громадянам суверенної і незалежної? Про це розмова нашого кореспондента із завідувачкою відділу з питань звернень громадян секретаріату ВР України Лесею ГУСЄВОЮ.

— Аналіз кількості і характеру звернень свідчить про їх зростання, порівняно з 1995 роком, на 7,3 відсотка. Це викликано, передусім, стурбованістю громадян подальшим загостренням соціально-політичної і економічної ситуації в країні. У листах і заявах вони висловлюють невдоволення падінням виробництва продукції в базових галузях економіки та агропромисловому комплексі, критичним станом фінансової системи; високим рівнем злочинності, загостренням соціальних проблем. Найболючіший прояв цього, наголошують вони, — невиплата заробітної плати, стипендій, пенсій та безробіття. Чимало авторів листів стверджують, що відбувається це через бездіяльність і безвідповідальність органів влади.

«В результаті непродуманих реформ багато підприємств міста не працює. Робітників відправляють у неоплачувані відпустки на 8—10 місяців. Люди без роботи і зарплати доходять до відчаю», — пише учасник Великої Вітчизняної війни І. Федишин з Борислава Львівської області.

В численних зверненнях до Верховної Ради України (понад 9 тис.) громадяни нарікають на недоліки в роботі промислових підприємств, транспорту, будівельного комплексу. Ось, скажімо, що пишуть інженерні працівники об'єднання «Київський радіозавод»:

«Скорочуються обсяги виробництва, руйнується унікальне обладнання, заробітну плату не видають 7—8 місяців. Більшість кваліфікованих працівників залишили підприємство і його можливості щодо виробництва найсучаснішої космічної і військової техніки практично втрачено, зростає кількість безробітних».

Автори звернень вимагають від органів влади терміново усунути недоліки, які перешкоджають розвиткові вітчизняної промисловості, відкривають шлях експансії міжнародних монополістів. На їхню думку, необхідно встановити монополію держави на зовнішню торгівлю, скоротити потік сировинних ресурсів за кордон та імпортних товарів до України, посилити контроль за фінансовою й економічною діяльністю в державі, з метою запобігання зловживань внести корективи в механізм приватизації, посилити відповідальність посадових осіб за невчасну виплату заробітної плати і пенсій, забезпечити соціальний захист працюючих.

— Лесю Михайлівно, очевидно, проблема соціального захисту — найболючіша в суспільстві.

— Найбільша кількість звернень (26,6 тис.) на адресу Верховної Ради надійшла саме з питань соціального захисту. Особливої уваги і допомоги потребують сьогодні ветерани війни і праці, інваліди, пенсіонери, багатодітні сім'ї, одинокі матері, молоді сім'ї, студенти, частково або повністю безробітні.

«Запропонований Мінфіном проект бюджету на 1997 рік передбачає для Харківської області витрати на третину нижче мінімальної потреби і на 12 відсотків —рівня минулого року. Його прийняття призведе до закриття третини шкіл, половини закладів охорони здоров'я і 70 відсотків об'єктів культури» —зазначає В. Антонов і закликає народних депутатів України захистити інтереси регіону в разі затвердження бюджету.

Чашу терпіння людей, як свідчать листи, переповнює постійне збільшення вартості житлово-комунальних послуг без відповідного підвищення заробітної плати, пенсій. Більшості громадян грошей не вистачає на продукти харчування, на сплату за житло, не кажу вже про інші потреби. На думку заявників, держава не повинна компенсувати житлово-комунальним службам величезні суми за послуги, які вони фактично не надають (тепло, ліфти, гаряча вода). Потрібно, вважають вони, внести відповідні зміни в трудове і пенсійне законодавство, а не плодити непотрібні служби субсидій.

Одним із найгостріших питань соціального захисту залишається проблема охорони здоров'я, надання безплатної медичної допомоги, як записано в Конституції України, забезпеченням ліками, подолання наслідків негативного впливу Чорнобильської трагедії на здоров'я людей. Листів цієї тематики одержано близько 3,5 тис.

На думку авторів звернень, Верховній Раді необхідно терміново вжити заходів з реалізації законодавчих актів про мінімальний прожитковий мінімум, диференційовано підійти до визначення розмірів пенсій, надання пільг, принципово переглянути механізм і мотивацію розрахунків при оплаті житлово-комунальних послуг.

Чимало авторів акцентують увагу на необхідності посилення контролю з боку держави за розподілом і використанням бюджету, фінансових і матеріальних ресурсів, виробничих фондів, земельних угідь.

— Певно, з цих питань активно висловлюються і мешканці сіл, яких ми справедливо звемо годувальниками.

— Від працівників агропромислового комплексу надійшло 34 відсотки звернень від загальної кількості. Позитивно оцінюючи те, що Конституція України гарантує право власності на землю, чимало авторів висловлюють занепокоєння поспішним підходом до формування ринкових відносин в аграрній сфері, яке, на їхню думку, здійснюється без достатнього врахування національних особливостей господарювання на землі, психології селян, реального стану виробничих та соціальних умов на селі.

У листах селяни вимагають відновити товарно-грошові відносини, усунути величезні диспропорції в цінах на промислові товари і продукцію сільського господарства, надати фермерським господарствам та колективним сільськогосподарським підприємствам державну підтримку та реальну допомогу у виробництві сільськогосподарської продукції.

Так, в листах В. Хоменка з Чернігівської області, Г. Каряжі з Кіровоградської, працівників колгоспу «Промінь» Дніпропетровської області, Г. Кучерявого з Полтави, А. Гребенюка з Донецької області висловлюється сподівання, що Верховна Рада прийме такі закони, які будуть сприяти реформуванню аграрних відносин і в той самий час надійно захистять селян в економічному і соціальному плані. Вони, зокрема, сподіваються, що парламентарії найближчим часом розберуться з ситуацією, що склалася з виплатою компенсацій витрат від знецінення заощаджень мільйонів громадян...

— Не менше їх, мабуть, хвилює рівень захисту від всіляких злочинців, які дедалі більше нахабніють. А ще від тих, хто має забезпечити спокій і порядок.

— На жаль, не зменшується (одержано близько 22 тис.) кількість звернень з проблем законності і правопорядку. Громадяни нарікають на малоефективну боротьбу із злочинністю, особливо організованою, вимагають жорстких заходів для зупинення процесу криміналізації найважливіших сфер суспільного життя. Найбільша кількість таких звернень надійшла з Києва (2764), Дніпропетровської (1197), Одеської (1099) та інших областей.

Обурення громадян викликає порушення законів, прав людей з боку працівників правоохоронних органів. Таких звернень до Верховної Ради надійшло 1836. Порівняно з 1995 роком, значно зросло їх надходження із Запорізької, Херсонської областей та Севастополя. Зокрема, громадян хвилює відсутність адекватних дій з боку адміністративних і контрольних органів на масові випадки зловживання владою, розбазарювання державних коштів на придбання нерухомості, відкриття валютних рахунків. Зросла на 5,9 відсотка кількість звернень, в яких оскаржуються судові вироки і рішення, повідомляється про факти порушень тяганини в судах при розгляді справ і виконанні судових рішень.

— Лесю Михайлівно, звернення громадян до Верховної Ради — це не лише довіра вищому законодавчому органові влади, а й зневіра в місцеве самоврядування.

— Апеляція до вищих інстанцій свідчить про неспроможність влади на місцях розв'язувати ті чи інші проблеми. Але не все можна пояснити безвідповідальністю чи корумпованістю керівництва. Ось кілька промовистих цифр.

До місцевих рад, їх виконавчих органів та державних адміністрацій із заявами, пропозиціями і скаргами торік звернулися 4,8 млн. громадян, в тому числі близько 2,8 млн. на особистому прийомі. Найбільша кількість звернень до місцевих органів влади і управлінь у Харківській (444 тис.), Київській (358 тис.), Львівській (282 тис.), Донецькій (263 тис.), Полтавській (254 тис.), Вінницькій (241 тис.), Одеській (240 тис.) областях. Що гірше життя, то більше скарг — це закономірність.

— Тоді час коротко розповісти, як і хто реагує на звернення, адресовані парламенту, його керівникам. Як працює з відвідувачами ваш відділ?.

— Зрозуміло, десятки тисяч звернень (до речі, близько 60 відсотків з них громадяни адресують Голові Верховної Ради Олександру Морозу) не можуть бути всі розглянуті особисто ним або його заступниками. Тому з листами здебільшого працює секретаріат Верховної Ради, у складі якого секретаріати керівників, юридичний відділ, відділ з питань діяльності рад, наш відділ, інші структурні підрозділи та секретаріати комісій ВР. Найбільш гострі, колективні скарги, звернення інвалідів війни, листи з пропозиціями державного значення доповідаються керівникам Верховної Ради.

Звернення, рішення за якими належить до компетенції інших органів, надсилають їм на розгляд, у разі необхідності беруть на контроль. Згідно з чинним законодавством громадянам надсилають відповідні повідомлення або дають роз'яснення на особистому прийомі.

Десятки громадян з багатьох населених пунктів країни щоденно телефонують до нашого відділу з питань, що пов'язані із розглядом їхніх заяв і скарг. На них заявники одержують вичерпні відповіді.

За такого великого документообороту трапляються окремі прикрі непорозуміння (засилка, помилки в реєстрації), які ми швидко виправляємо.

Звернення громадян систематично аналізуємо у відділі з питань звернень громадян секретаріату і комісіях Верховної Ради України. Наслідки вивчення використовуються в законотворчій роботі.

За 1996 рік лише у відділі з питань звернень громадян підготовлено 28 аналітичних, довідкових і інформаційних матеріалів.

Керівництву Верховної Ради України та народним депутатам України подано періодичні огляди звернень громадян та тематичні доповідні, в яких узагальнено звернення ветеранів війни і праці, пенсіонерів, скарги на привласнення коштів населення комерційними структурами, з питань надання субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг тощо.

Враховуючи, що в цих аналітичних документах неможливо передати настрій людей, гостроту питань, що заслуговують на увагу, окремі найбільш характерні листи або витяги з них, в яких викладено різноманітні, іноді полярні й невтішні оцінки одних і тих самих подій, явищ, були подані керівництву Верховної Ради спеціальною доповідною.

До цієї доповідної увійшли, зокрема, звернення представників трудових колективів і громадськості Полтави і Полтавської області, листи колгоспниці-пенсіонерки гр. Різничок з Тернопільської області, Бондо зі Львова, Кухарчука та інших (всього 65 підписів) з Вінницької області, Дацюка з Києва, Вербицького з Одеси, Добрика з Кривого Рога, сім'ї Громових і ветерана війни Пахомова з Донецька, Петракова із Запорізької області, співробітників видавництва «Блават» та багатьох інших.

За дорученням Голови Верховної Ради України Олександра Мороза, з цими зверненнями ознайомлено голів комісій Верховної Ради. Думки і пропозиції громадян, викладені в доповідній, як і в багатьох інших зверненнях, враховують комісії Верховної Ради України під час розробки законодавчих актів. Багато доповідних записок надсилались не лише в комісії Верховної Ради та народним депутатам, а й у місцеві ради, в органи виконавчої влади для відповідного реагування.

Працівники відділу і всього апарату ставляться до роботи сумлінно і відповідально. Ситуація вимагає посилити відповідальність виконавців за дотриманням ними термінів, повноту розгляду та задоволення об'єктивних вимог громадян. Цьому, впевнена, сприятиме Закон України «Про звернення громадян», а також відповідний Указ Президента України Леоніда Кучми.

— Дякую. Успіхів вам!

Вів інтерв'ю Іван ІЛЛЯШ, завідувач відділу листів «Голосу України».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Малюнки Анатолія АНДРЄЄВА.

ЗАМІСТЬ ПІСЛЯМОВИ. У першому кварталі нинішнього року до Верховної Ради України надійшло пропозицій, заяв і скарг — 14021. Ще 1981 звернення прийнято під час прийому громадян.

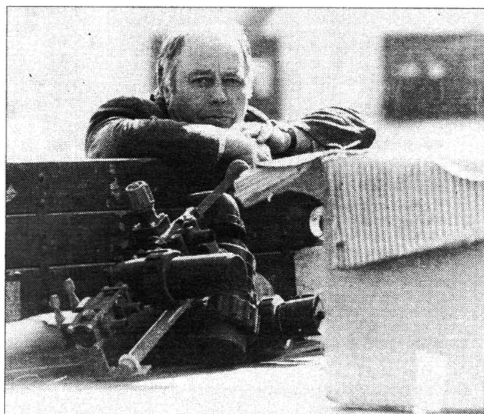

Олександр КЛИМЕНКО (фото), Григорій ГРИНЬ, «Голос України»

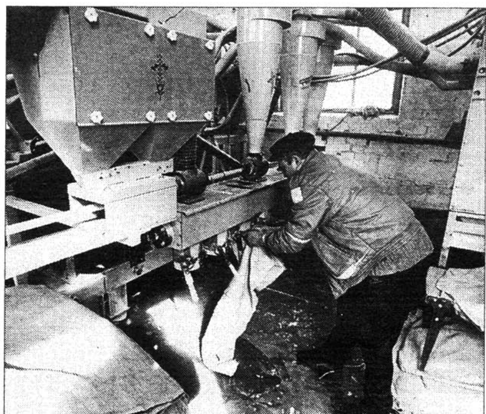
А без переробки і життя — не життя

— До посівної підготувалися завдяки власній переробці, — задоволено говорить голова правління пайового колективного сільськогосподарського підприємства імені Довженка Шишацького району Полтавської області Михайло Сукач. — Трактори, сівалки, причіпні знаряддя відремонтовано капітально, як ніколи раніше. А пальним запаслися до кінця жнив.

Про переробку в селі Яреськи добре знають не лише у своєму, а й у сусідніх районах. Мають тут млини, пекарню, олійницю, крупорушку, ковбасний цех, звіроферму. Одного лиш хліба домашнього на хмелеві за місцевими рецептами щодня випікають більш як півтори тонни. Реалізують вироблену продукцію і в колгоспному магазині, і по близьких та далеких селах. Від того щодня в касу надходить півтори—дві тисячі гривень. А «свіжа» копійка — то не тільки сьогоднішня стабільність, а й перспектива завтрашнього дня. Яким він буде, не загадуватимемо, та головне — тут до посівної готові.

У номер

● *Донецьк*

Приспана екологічна свідомість

невдовзі прокинеться у громадян Донеччини. Для цього британський фонд «Know How» виділив грант у 240 тисяч доларів. Реалізація проекту з формування громадської екологічної свідомості вже розпочалася. Серед заходів — навчання спеціалістів-екологів, представників мас-медіа й недержавних природоохоронних організацій, підготовка і застосування на практиці освітніх матеріалів.

● *Луцьк*

Поляки говорять українською

«Освіта в діаспорі. Реальність і перспективи» — під такою назвою на Волині проходив шестиденний семінар за участю групи вчителів україномовних шкіл та центрів навчання української мови Республіки Польща. У сусідній з нами державі діє чотири загальноосвітні ліцеї, в яких, за бажанням, діти вивчають українську мову. А там, де є українські громади, створено недільні школи. Нині у Польщі близько трьох тисяч дітей вивчають українську.

● *Дніпропетровськ*

«Бранденбурзькі ворота» виведуть до знань

«Бранденбурзькими воротами» образно назвали україно-німецький культурно-освітній центр, котрий щойно відкрито в Гірничій академії Дніпропетровська. П'ять років тому Дніпропетровщина уклала договір про співробітництво з землею Бранденбург Німеччини. Оскільки вже діє кілька десятків спільних підприємств, проведено чимало акцій та проектів підприємцями, бізнесменами і науковцями двох країн, виникла потреба в постійному спілкуванні та навчанні кадрів, залучених до обопільної роботи.

● *Сімферополь*

Перший хадж до Мекки

Згідно з Кораном кожен правовірний мусульманин має хоч раз у житті здійснити хадж — паломництво до Мекки. Оскільки прихильників ісламу в автономній республіці майже 300 тисяч, то цього року Духовне управління мусульман Криму вперше відправило до святих місць Магомета організовану групу паломників. Витрати за переліт частково взяв на себе Кабінет міністрів України, а хадж на території Саудівської Аравії фінансує уряд цієї країни.

● *Чернівці*

Щоб бути обізнаним у вчених справах

За активного сприяння посольства Канади в Україні Чернівецький державний університет імені Юрія Федьковича підключено до світової комп'ютерної мережі «Інтернет». Відтепер вуз матиме найсвіжішу інформацію про наукові дослідження, які провадять учені планети, нові відкриття. Одночасно він повідомлятиме світ про власну наукову діяльність, а також про те, чим живе Буковина.

Зв'язок із світовою комп'ютерною мережею здійснюється з допомогою найсучаснішого комунікативного обладнання.

Новинка

«Дарую ідею», сказав мірошник

Довго ламали голову конструктори Уманського дослідного заводу сільськогосподарських машин над оптимальним варіантом круподерки, щоб і надійна була, і економічна, і дешева. Несподівано рішення підказав сільський умілець з Вінничини В. Деркун, котрий якраз нагодився в своїх справах на підприємство. Приїжджайте, сказав він, до мене в село Джулинки Бершадського району, і подивіться, яку я виготовив круподерку. Побачене перевершило всі сподівання. Агрегат був простий, компактний і випускав високоякісну продукцію... «Дарую ідею», сказав майстер.

Так з'явився дослідний зразок круподерки. Нині підприємство розпочало серійний випуск агрегату, який пройшов успішне випробування на харчопереробних заводах Умані.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Вітчизняний стиль

Кожен Івась має свій лас

Купуючи «український снікерс», ви підтримуєте вітчизняного виробника. Точніше, не власне «Снікерс», а його полтавський аналог — цукерку збільшеної форми «Горіхові ласощі», яку поряд з іншими видами солодощів розпочало випускати АТ «Полтавакондитер». Доброї слави у полтавців продукція цієї фабрики зажила давно (торік підприємству виповнилося 75).

Утім, були й мінуси. Якою мірою вигравала продукція завдяки своїм смаковим якостям, такою самою мірою залишалася вона непривабливою на вигляд. Нині, у боротьбі за український кондитерський ринок, директор фабрики І. Плаксій бачить три головні складники успіху: висока якість продукції, красива упаковка та доступні ціни. Бо, на думку керівника, протягом найближчих років з 29 українських кондфабрик на плаву залишиться лише 10. І чи буде серед них полтавська —залежить від них самих.

— Щоб нашу продукцію краще знали в Україні, —розповідає заступник директора з економічних питань Л. Віник, — відкрили дилерську мережу в 14 великих містах. Розширили фірмову торгівлю в місті та області — тримаємо власні магазини, де завдяки зменшенню торгових «накруток» пропонуємо кондитерські вироби за нижчими цінами.

Полтавські кондитери наполегливо шукають шляхи поліпшення товарного вигляду своєї продукції. Сьогодні це співпраця з італійськими, польськими, словацькими та фінськими партнерами, яка забезпечує 50-відсоткове оновлення упаковок. Закуплено апарати для загортання цукерок збільшеної форми. У нових блискучих обгортках вони не лише мають естетичніший вигляд, а й зберігатимуться краще. Щоб добитися зниження собівартості продукції, на підприємстві запроваджено власну технологію приготування шоколаду. Приємна новина для покупців — зменшено норми розфасовки шоколадних цукерок. Це дасть можливість вибрати коробочку улюблених ласощів відповідно до фінансових можливостей кожного.

За три роки від часу свого акціонування підприємство не скоротило жодного з 550 працівників. Щоб досягти максимальної зайнятості людей, збільшили випуск трудомісткої продукції, освоїли нову лінію з випуску куполоподібних цукерок. Заробітну плату тут отримують напрочуд регулярно, і грошима, а не продукцією фабрики.

Щодо проблем, то вони, певно, типові не лише для всіх українських кондитерських фабрик, а й для інших підприємств харчової галузі. Це і гостра нестача обігових коштів, і потреба у надійному вітчизняному (чи іноземному) інвесторові, і введення держмита на імпортну сировину (якої в Україні просто немає). А головне — відсутність на державному рівні належного сприяння експортові української продукції в інші країни, контролю за ввезенням до нас імпортних сурогатів, які в усьому цивілізованому світі, напевне, не мають попиту.

Проте, хоч як би там не було, а продукція полтавських кондитерів повільно, але впевнено, відвойовує вітчизняний ринок солодощів. І дай Боже, щоб надалі конкурентами полтавців були не польські чи турецькі колеги, а наші українські.

Анастасія ПЕРЕПЕЛИЦЯ.

Полтава.

«Запоріжкокс»: ставки ростуть

ВАТ «Запоріжкокс» — колишній коксохімзавод. Потужне підприємство, яке повністю забезпечує коксом і коксовим газом металургійну промисловість Запоріжжя, поставляє свою продукцію на ринок України, до країн близького й далекого зарубіжжя. Нині — воно одне із найбільших у галузі й найстабільніших в Україні.

За умов збільшення випуску основних видів продукції, тут спромоглися випускати і нову. З використанням нової технології отримали 11,5 тисячі тонн бензину 76-ї марки. Відпрацювали й технологію виробництва бензину 93-ї марки.

— Нинішнього року ставимо завдання підвищити завантаженість потужностей до 78 відсотків, — каже голова правління ВАТ «Запоріжкокс» Борис Войтенко.

Хоч як було сутужно, за останній рік все-таки вдалося упоратися з капітальним будівництвом серйозних об'єктів. Увели в експлуатацію установку безпилової видачі коксу на батареях-мільйонниках, завершили спорудження розвантажувального майданчика на складі смоли, збудували середню школу на 640 місць у селищі Тепличному. Саме селище газифікували, як і обіцяли людям чотири роки тому. А ще реконструювали два спальні корпуси на базі відпочинку «Чайка» в Кирилівці, запустили цех з переробки овочів у підсобному господарстві.

... Аж ніяк неспроста на сьомому спеціалізованому аукціоні, коли виставили державний пакет акцій ВАТ «Запоріжкокс» за компенсаційні сертифікати, попит на них був великий. Це — зайве підтвердження привабливості й надійності підприємства для вкладання й збереження капіталу не тільки для фінансових посередників, а й для середнього інвестора.

— Коли б перебороти наполоханість закордонного інвестора «українською невизначеністю», то можна було б робити серйозні справи, — переконаний Борис Войтенко.

Хоча Борис Іванович вирішив ще не розкривати карти, проте зазначив що вже реально існує два-три серйозні проекти, які потребують великих інвестицій. За їх підтримки ставки «Запоріжкоксу» зростуть. Як і ставки акцій, 74 відсотки яких, за попередніми даними, перебуває на руках 8 тисяч фізичних і 18 юридичних осіб.

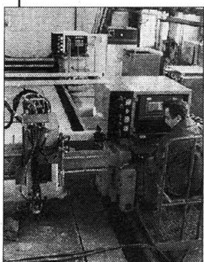
Між іншим, за оцінками експертів, ВАТ «Запоріжкокс» —лідер фондового ринку України серед підприємств хімічної промисловості.

Володимир ДУПАК.

Запорізька область.

Приємні новини

І ми опанували школу крою. По металу

Машину для термічного різання металу і обладнання, що не має аналогів в СНД, створено в конструкторському відділі миколаївського заводу «Кристал» під керівництвом Василя Бібика. Перший примірник серії під час складання купив Запорізький трансформаторний завод (він же фінансував її створення). Машина вміє як «кроїти» метал, так і вирізувати елементи будь-якої конфігурації з листа розміром 3,2х10 метрів. Її принципова відмінність від попередніх — у досконалості механічної частини (два види різання —плазмове й кисневе) та оснащеності новітнім сумісним комп'ютером, складеним на основі американських плат.

Машина може тримати у пам'яті до 150 програм. Це практично річна номенклатура великого підприємства.

Під час презентації фахівці відзначили, що за електронікою вона не поступається світовим зразкам, а щодо механічної частини навіть переважає їх. Не кажучи вже про те, що у два рази дешевша.

Миколаїв.

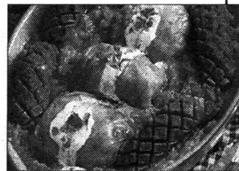
На знімку: нова машина різання металу.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ-Укрінформ).

Інвестиції

Позичка під майонез

В акціонерній компанії «Комбінат «Придніпровський» став до ладу новий цех з виробництва майонезу. Його потужність — десять тонн продукції на добу. Отож вистачить на всю область, щоб не завозити сюди з далекого і близького зарубіжжя цього «делікатесу». Адже якість привізного справді часто-густо далеко не бездоганна. В даному ж випадку йдеться про майонез «Слов'янський», гатунок якого не викликатиме сумнівy.

Історія виникнення нового цеху така: майже рік світовий лідер з випуску майонезного технологічного обладнання шведська фірма «Тетра-Пак-Ніхром» шукала в Україні підприємство, на якому б можна було розгорнути пристойне і конкурентоспроможне виробництво. Врешті-решт свій вибір зупинила на молочному комбінаті в Дніпропетровську, який настільки сподобався шведам, що вони зважилися на кількамільйонну доларову позичку. З тим, щоб майонезний цех започаткував тут будівництво практично нового заводу, який випускатиме згодом і натуральні соки та напої тривалого зберігання.

Як зазначив генеральний директор комбінату Віктор Веретенников, бажання інвестувати «Придніпровський» ґрунтується на вельми вигідних умовах: наситити внутрішній ринок пристойними продуктами харчування. Залишається сподіватися, що не кидає слів на вітер заступник голови Дніпропетровського міськвиконкому Павло Куделя: «Відтепер місто всіма силами підтримуватиме «Придніпровський» і водночас заохочуватиме підприємства торгівлі будь-яких форм власності, які пропонуватимуть населенню передусім продукцію місцевого виробництва».

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

БУХАРЕСТ ГОТУЄ «СЮРПРИЗ» ДЛЯ БРЮССЕЛЯ

НАДВОРІ весна, але в україно-румунських відносинах — черговий заморозок. Румунська сторона вже вкотре висунула неприйнятні для Києва пропозиції і поставила хрест на практично узгодженому тексті базового політичного договору. Не потеплішало й після чергових україно-румунських консультацій, що відбулися наприкінці березня в Бухаресті.

Консультаціям передувала низка неординарних, але цілком закономірних подій. Пікетування румунського посольства в Києві представниками Конгресу українських націоналістів, мітинги в Бухаресті, присвячені річниці "об'єднання" Румунії та української частини Буковини й Бессарабії 1918 року, і, відповідно, вже банальні вимоги повернути «історичні території», апеляція міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка до керівництва НАТО з проханням проаналізувати поведінку Румунії на предмет наявності територіальних претензій, театрально невинний «вираз обличчя» офіційного Бухареста («які претензії?») — усе це створило не найкращу для подальшого конструктивного діалогу атмосферу. І тому не дивно, що чергова зустріч не мала якихось втішних результатів.

Дивним може видатися інше. І Брюссель, і Вашингтон не раз давали Румунії зрозуміти, що для вступу до НАТО в числі перших їй «бажано» владнати відносини з Україною. Але саме зараз, коли триває добір кандидатів, Румунія докладає практично всіх зусиль для саботування подальшої роботи над україно-румунським договором.

Найприродніше пояснення, очевидно, таке: румуни зрозуміли, що не потрапляють до «першого потягу», який прямує до НАТО. Насамперед — через внутрішню економічну ситуацію. Адже, як заявляють румунські керівники, лише нині в державі розпочато економічні реформи, і до чого вони призведуть — напевне ніхто не скаже. А вступ до НАТО — це чималі витрати, насамперед на армію. Тобто цілком очевидно, що спершу Румунії потрібно довести до пуття ті території, які вона має, і менше думати про «історичні», а вже потім інтегруватися до міжнародних структур.

Підтвердженням версії щодо невходження Румунії до першої лави нових членів НАТО можуть бути й виступи на цю тему провідних румунських політиків. Зокрема, генеральний секретар правлячої Національно-селянської християнсько-демократичної партії Румунії Р. Василе заявив: «Наступальні дії щодо інтеграції Румунії в НАТО мають бути продовжені до останнього моменту, але ми маємо сприйняти й варіант віддалення інтеграції... НАТО залишається відкритою організацією і в липні 1997 року не настане кінець світу». Для україно-румунського діалогу таке «віддалення інтеграції» може означати лише одне: ще кількарічну кризу, яка позначиться і на двосторонніх економічних зв'язках. Румунам поспішати нікуди.

Можливо, саме тому останнім часом румунські офіційні особи виступають із досить відвертими заявами щодо поглядів Румунії на деякі «територіальні питання». Нещодавно в Бухаресті відбулася студентська конференція під промовистою назвою-запитанням: «Буковина — історична жертва?» Там виступив Аурел Преда, заступник начальника договірно-правового управління МЗС Румунії. Цей пан надзвичайно чітко окреслив перспективи україно-румунських відносин. На його думку, «укладення базового політичного договору з Україною повинно мати на меті, насамперед, не чітке підтвердження політико-юридичних наслідків пакту Ріббентропа—Молотова. Він повинен залишити «відкриті двері» — щось на зразок того, як румунська дипломатія зробила це 1940 року...» Такими «дверима» А. Преда вважає румунську відповідь на радянську ноту-ультиматум, де сказано, що «Румунія змушена відійти» з Буковини й Бессарабії. Другим важливим елементом румунський дипломат вважає односторонню денонсацію 1993 року румунською стороною договору про держкордон, що його уклали Румунія та СРСР 1961 року. На його думку, таким чином Румунія «відрізала будь-які можливості для України зголошувати себе правонаступницею договору, підписаного Радянським Союзом». Отже, договір з Україною має включити такі юридичні положення «дипломатичної майстерності», які могли б зберегти право Румунії на свої території», вважає А. Преда.

Коментарі, здається, зайві. Зазначу лише: наслідки румунської «дипломатичної майстерності» є небезпекою не тільки для України, а й для НАТО, членом якої прагне стати Румунія. Невеселий приклад маємо: свого часу зі стратегічних міркувань до альянсу було залучено Туреччину, і тепер саме НАТО змушена залагоджувати греко-турецькі непорозуміння і розводити майже воюючі сторони. Схожі клопоти, доводять виступи румунських офіційних осіб, чекають на Брюссель у разі прийняття до своїх лав Румунії.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Хроніка: Факти. Події

● *Київ*

Фуррер приїхав «звірити годинники»?

Сьогодні в Україну прибуває керівник Директорату з політичних питань Ради Європи (РЄ) Ганс-Петер Фуррер. Заплановані його зустрічі з міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком, міністром юстиції Сергієм Головатим, головою Комісії у закордонних справах і зв'язках з СНД Верховної Ради Борисом Олійником. Обговорюватимуться питання, пов'язані з розвитком співробітництва України і Ради Європи. Візит триватиме до 12 квітня.

● *Тирасполь*

Кран поки що не перекриють

Власті Придністров'я домоглися відстрочки ухваленого РАТ "Газпром" рішення про припинення подавання російського газу в регіон за несплату боргів. Про це повідомив виконувач обов'язків директора регіонального управління магістральних газопроводів «Тирастрансгаз» Петро Стоянов. Делегація Придністров'я на чолі з його лідером Ігорем Смирновим перебуває нині в Москві, де опрацьовує спільно з керівництвом РАТ «Газпром» різні варіанти погашення боргу.

● *Тбілісі*

Сумна річниця

Восьму річницю трагічних подій у Тбілісі відзначили учора в Грузії. 9 квітня 1989 року радянські війська розігнали учасників мітингу, які вимагали надання незалежності республіці. Тоді загинуло 16 мирних мешканців, і серед них жінки.

● *Бонн*

Жак і Гельмут помріяли про майбутнє

Питання європейського об'єднання, зміцнення безпеки на континенті обговорили федеральний канцлер ФРН Гельмут Коль і Президент Франції Жак Ширак під час неофіційної зустрічі, що відбулася учора ввечері в Бонні. Керівники Німеччини і Франції розглянули питання, пов'язані з підготовкою до проведення саміту НАТО в Мадриді, а також зустрічі глав держав та урядів країн Європейського союзу в Амстердамі.

● *Анкара*

Прем'єр у своєму репертуарі

Турецький прем'єр-міністр Неджметтін Ербакан вкотре продемонстрував незгодницьку політику очолюваної ним Партії благоденства у питаннях мирного врегулювання на Близькому Сході. Він закликав Ізраїль відвести війська з «окупованих територій», зазначивши, що у розв'язанні проблеми статусу Єрусалима «слід виходити з побажання мусульман».

● *Нью-Йорк*

Батальйони просять залишитися

Генеральний секретар ООН Кофі Аннан звернувся до Ради Безпеки з проханням призупинити скорочення міжнародних сил в Македонії, що підтримує також уряд цієї колишньої югославської республіки. Обгрунтовуючи прохання, Кофі Аннан зазначив: «Нещодавні події в Албанії і породжена ними обстановка беззакония і бандитизму в деяких частинах цієї країни показали, що стабільність на Балканському півострові залишається вкрай нестійкою».

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та інформаційних агентств.

На знімку: понад 60 бонсайтів (карликових дерев, вирощених у горщиках) милували око відвідувачів виставки в Сеулі. Більшість цих дерев «дожили» вже до 100 років, а деякі з них уже 150-й раз розквітають навесні.

Сенсація

Без натяків

Невдовзі пальці віялом будуть не лише у бандитів (перепрошую — «нових українців»), а й у власників супертелефонів. За спеціальною технологією, що розробляється в Австралії, до великого пальця руки прикріплюють мініатюрний навушник, а до мізинця —мікрофон. Жест при цьому нагадує наш тонкий натяк на «пів-літра». Зв'язок відбувається через приймач-передавач на зап'ястку. Як набрати потрібний номер? Достатньо промовити цифри вголос. За бажанням клієнта хитромудрі пристрої можна підшити під шкіру...

ЧИЄ СЛОВО ПЕРЕВАЖИТЬ

Між іншим

1995 року на економічному форумі провідних промислово розвинених країн світу в канадському місті Галіфаці Гельмут Коль відзначив: «Якщо Росія приєднається до «великої сімки», остання перетвориться на «сім з половиною».

Зараз на саміті в Гельсинки, Білл Клінтон, користуючись правом господаря (форум 1998 року пройде в американському місті Денвері), запропонував Борису Єльцину повноправне членство в Клубі лідерів світової економіки.

Звичайно, якщо мати на увазі розміри території, то слово Росії в цьому Клубі виявиться вагомішим, ніж, скажімо, Італії. Але Рим не живе за рахунок міждержавної солідарності, а Москва кожного місяця чекає не дочекається чергового кредитного вливання від Міжнародного валютного фонду. Великодушно запрошуючи Росію до Клубу, Клінтон ігнорує той факт, що вона поки що не стала провідною промислово розвинутою державою, якщо мати на увазі критерії, застосовувані до США, Німеччини, Японії та інших членів «великої сімки». І ніхто не може передбачити наслідки такого кроку.

Добре забуте старе...

Не секрет, що загальна маса продуктів харчування, що їх увозять в Україну, м'яко кажучи, низької якості, а часто-густо становить очевидну загрозу для здоров'я.

Кількість харчових отруєнь наших співвітчизників вражає медиків своїми масштабами. Спеціально для групи ризику, яка отоварюється в кіосках, повідомляємо: нервова напруга під час танцю значною мірою зменшує токсичність отрути. Так вважає новозеландський фізіолог Роберт Крінвей. Він посилається на північноамериканських індійців, які ще півтори тисячі років тому використовували танці для лікування від отрути. Цілковите одужання спостерігалося, коли танок тривав кілька годин — до повного знесилення. Отож, коли припече — на дискотеку.

Якою мовою сосиски смачніші?

ВАС не дратує останнім часом, що «зустрічі на найвищому рівні» стали впевнено називати «самітом», що замість «крамниць», ну, в найгіршому разі, «магазинів» — у нас на кожному розі «супер-маркети» та «шопінг-центри», що ми, журналісти, ходимо виключно на «брифінги», а не на «зустрічі офіційних осіб із засобами масової інформації», які, до речі, називаються просто, але зі смаком «мас-медіа»?

Невже заощадження частки секунди під час вимовляння одного імпортного замість трьох наших слів варті того, щоб спотворювати одну із найкрасивіших мов світу? Пригадаймо, як у період становлення незалежності України точилася запекла боротьба з «русизмами» в українській мові. «Русизмів» ми частково позбулися... Та погляньте навкруги! Тепер наша мова рясніє англійськими словами.

Засмічення рідної мови не до вподоби не лише нам. За чистоту рідних мов, проти «англомовного тиску» давно веде боротьбу мало не вся Європа. І що менше носіїв рідної мови, то сильніше прагнення зберегти її. Приклад тому — конференція з проблем культури Північної ради, до якої входять Данія, Швеція, Норвегія, Ісландія та Фінляндія, що відбулася в Осло.

Найрадикальнішим захисником скандинавських мов можна назвати голову Північної ради Олофа Салмена. «Не можна виключати, — каже він, — що до кінця майбутнього століття сама по собі виникне єдина скандинавська мова. Усі ми цього бажаємо за умов зростаючого тиску з боку англійської мови. Це цілком реальна перспектива, коли зважити, що чимало лінгвістів, відкидаючи політичний бік питання, і без того називають датську, норвезьку і шведську мови «діалектами скандинавської». Виняток становить лише ісландська мова, що є старою норвезькою. Ісландці зуміли зберегти мову норвезьких вікінгів, які заселили Ісландію 1000 років тому. Мешканці Скандинавії сприймають її, як ми давньослов'янську.

У скандинавських країнах не вважають, що шлях приłучення до цивілізації лежить через вивіски англійською мовою і що сосиски будуть смачніші, коли їх назвати не «варме пелсерь» — місцевою, а «хот-дог» — англійською.

Яна СТАДІЛЬНА.

Смачний репортаж

Гостини в «Короні Вітовта»

ТУТ частують стравами, що подавались монархам усієї Європи, які в січні 1429 року з'їхалися до Луцька на коронування великого литовсько-українського князя Вітовта.

На відомий в історії з'їзд європейських монархів до Луцька прибули німецький імператор Зигмунд, польський король Ягайло, датський король Ерик IV, імператор римський Сигізмунд, Московський Великий князь Василій з митрополитом Фотієм та князями Тверським і Рязанським, великі магістри Тевтонського і Лівонського орденів, легат Папи римського Андрій, посол візантійського імператора Палеолога та багато інших іменитих осіб. Вельможні гості прибули в супроводі численної челяді й охоронців. Понад 15 тисяч запрошених. Князь Вітовт виділив для постою найкращі будинки в Луцьку та фільварки на околицях міста. Монархів приймав на Верхньому замку, у своїй резиденції — Червоному палаці. Догоджав князь високим гостям. На з'їзді бо мало відбутися коронування Вітовта. Було виготовлено спеціальну, діамантами обсипану корону...

Про це та інше може дізнатися відвідувач першого в Луцьку приватного ресторану «Корона Вітовта», що розмістився в колишньому монастирі шаріток. Тексти, виконані в старовинному стилі, ніби пергаментні рукописи звисають зі стін... І ми дізнаємось, що дорогами Волині, коли в Лечеську Великому бенкетували королі й князі, щодня тягли до міста санні валки з мішками борошна, діжками льоду, з тушами вполюваних у пущах зубрів, лосів. Литовський історик Стрийковський писав, що гості на європейському з'їзді щодня з'їдали 700 волів, 1400 баранів, 100 зубрів і лосів, випивали 700 діжок меду, вина й пива. А на сьомий день бенкетування їм подавали морську рибну юшку «Похмілля».

— І сьогодні в меню нашого ресторану є рибна юшка «Похмілля» — розповідає директор цього вишуканого закладу Неля Іванюк. — Майже всі страви готуємо за старовинними рецептами. Працівниками Луцького історико-культурного заповідника, на території якого і розміщений ресторан, було знайдено рецептурний довідник монастирської кухні XVI-XVII століть.

Тут оригінально все. Монастирські склепіння, що нависають над головою, нагадуючи, що, певно, саме тут і бенкетували колись монархи Європи. Дерев'яні столи, крісла з високими спинками, навіть серветки складені так, що нагадують корону. На виготовлених на замовлення керамічних світильниках теж корона — емблема ресторану. Справжній інтер'єр князівської епохи. А що вже до страв, то вишуканість тут особлива. Борщ з чорносливами й грибами, карп по-архієрейськи, ковбаса домашня палаюча, смажене м'ясо свинини із зернятками соняшника, печені яблука з медом і горіхом... Є навіть спеціальна фірмова страва «Корона • Вітовта». Можна скуштувати й салат шаріток...

До речі, про справжню корону Вітовта. Хоч як намагався догодити старий князь, щоб європейські монархи його коронували, а нічого не вийшло. Пересварилися імениті і роз'їхалися. Геть усе так, як у наші дні. А корону було вкрадено, розрубано на частини, і дорогоцінні сувеніри розійшлись усією Європою.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Умільці, в народ!

УКРАЙ повільно реанімується сфера побутового обслуговування на Буковині. Якщо в містах, райцентрах ця ніша поступово заповнюється, то в сільській місцевості побутовики, як мовиться, ні кують, ні мелють.

Процес роздержавлення будинків побуту фактично завершується, але нові власники чомусь довго розкачуються. Тому селянинові нема де сьогодні полагодити пральну машину, підстригтися, пошити штани чи іншу одежину.

На щастя, така картина не скрізь. У Новоселицькому районі, наприклад, де місцеве керівництво виявилося далекоглядним, сфері послуг не дали розпастися. Запити споживачів тут задовольняє потужне орендне виробничо-комерційне підприємство «Побут», яке має свої філії практично в кожному селі району. Найкраще працюють вони в селах Мамализ, Костичанах, Ванчиківцях, Динівцях, Малинівці. В цих населених пунктах можна замовити і пошити весільні плаття, костюми, куртки, взуття і навіть робочі рукавиці. Якщо у вас зіпсувався телевізор, пральна машина, магнітофон чи радіоприймач, то їх не обов'язково везти до будинку побуту. Викликайте майстра — і він зробить усе на місці.

Віднедавна в селах району (а тут багато людей займаються вівчарством) надають нову послугу — миття й розчісування вовни та виготовлення з неї пряжі. За порівняно невеликі гроші вам якісно й швидко виконають цю непросту операцію. У деяких селах ви можете здати одержану пряжу майстриням-надомницям, і вони витчуть для вас прекрасні килими.

Почала обслуговувати селян і Новоселицька меблева фабрика. Її майстри виготовляють вдома столи, стільці, ремонтують меблеві гарнітури. Не слід забувати, що певний зиск від сфери побуту мають місцеві бюджети. Торік приватники поповнили казну району і сільради 16 тисячами гривень. За такого непевного часу й це непогано.

Василь БАБУХ.

Чернівці.

Нові послуги

У черзі... за пасажиром!

ТРАНСПОРТНИЙ відділ управління міського господарства Сум занепокоєний... зростанням кількості бажаючих перевозити пасажирів і радить не робити це початківцям.

Причина досить банальна: сьогодні сумчан на всіх маршрутах перевозять 96 приватних автобусів і 270 РАФів, мікроавтобусів різних форм власності. На зупинках спостерігаються їхні черги... за пасажирами!

— У мене таке враження, що торік Суми скупили практично всі РАФи СНД, — говорить заступник голови правління ЗАТ «Сумське АТП 15906» Петро Товстуха. — Конкуренція в пасажирських перевезеннях жахлива! Тільки ми маємо, наприклад, 33 маршрутні таксі. А решта — то переважно індивідуальні власники. Вони працюють на затверджених владою маршрутах і справно платять податки.

Зрозуміло, згадане позитивно вплинуло і на міський бюджет, який не має минулорічного транспортного тягаря.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Суми.

Селянські наділи обробить КСП

Так вирішило правління колективного сільгосппідприємства села Камбурліївки Онуфріївського району, яке очолює Микола Зубков. Але не «за спасибі», а за гроші виорють і засіють селянські ділянки в степу. За завданням голови економісти підрахували витрати і встановили ціни на майбутні роботи. Вони доступні як працюючим членам господарства, так і пенсіонерам.

Микола ВОЛОК.

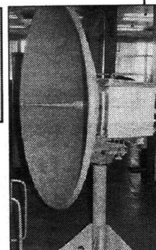
Кіровоградська область.

Досвід

Від самовара до супутникової антени

НА ВЕЛИКИХ побутових підприємствах Луганщини майже в один голос заявляють, що нині краще працювати в крихітному ательє або майстерні.

Гіганти побуту страждають від велетенських податків, а отже, і від неймовірних боргів.

Мережа побутових підприємств області за останні роки скоротилася більш як у шість разів. Майже всі вони приватні. Тих, що мають державну форму власності, — лише п'ять відсотків.

Важко всім. Більш-менш процвітають хіба що перукарні та й то не всі. У найскладнішу ситуацію потрапили базові підприємства — спеціалізовані фабрики з ремонту меблів, індпошиву. І в Луганську, і в Красному Лучі, і в Стаханові, і в Алчевську, на думку начальника побутового обслуговування та платних послуг облдержадміністрації Любові Єрошенко, у них одна перспектива — нарешті розділитися, щоб невеличкі фірми відійшли від головного підприємства. В Сіверськодонецьку так і вчинили. А от у Луганську на обласному підприємстві «Рембобуттехніка» тримаються купи, хоча вже втратили навіть такий рятівний круг, як здача в оренду порожніх цехів. Орендарі покинули їх, бо не в змозі платити податки.

Гострою і поки що безвихідною залишається ситуація і з хімчистками. Це теж досить громіздкі підприємства. Але «розлучитися» вони не можуть. Міні-обладнання для хімчистки на зразок західного у нас немає. Отже, доводиться утримувати величезні площі й агрегати, платити шалені гроші за електроенергію, яку вони споживають.

І все-таки зниження кількості послуг у побуті, які, наприклад у 1993—1994 роках, виконували на 270 відсотків, припинилось і тепер спостерігається їх нарощування. Ціни на послуги стабілізувалися. У 1993 році вони зросли в 61 раз, у 1996-му — лише в 1,3 раза. Стримування інфляції і тут мало позитивні наслідки.

Обсяги надання послуг побутовиками можна нарощувати й далі. Гальмує справу те, що багато маленьких взуттєвих, годинникових майстерень зачинено. І люди просто не хочуть їхати через усе місто в тому самому Луганську або із села до райцентру, аби щось налагодити. Бо ще гаяння часу, грошей на транспорт. На думку Л. Єрошенко, треба ширше практикувати виїзне обслуговування населення.

Ось цим саме й бере підприємство «Сіверськодонецькпобутрадіотехніка». Його господар Костянтин Пуша починав з ремонту побутової техніки, а нині ремонтує геть усе, аж до супутникових антен і виробів фірми «Самсунг», яку й репрезентує в області самотужки. Пуша уклав угоду з рядом керівників селищних рад і районних держадміністрацій на співробітництво в глибинці. Районні побутовики цього не можуть, не маючи транспорту, а в Пуші він є. І за транспортні затрати з клієнта не бере анічогісінько, хоч би як далеко той не жив.

У «Сіверськодонецькпобутрадіотехніці» дітей навчають професіям батьків. Дивляться в майбутнє з оптимізмом, прагнуть розширити асортимент послуг. Хоча вже й так за короткий час збільшили колектив зі 100 до 300 чоловік. К. Пуша не боїться, як решта, стати на чолі підприємства-велета, він до цього прагне. Наприклад, хоче створити асоціацію побутовиків дев'яти найбільших міст області, кредитний союз взаємодії. Навіщо? Дороге імпортне обладнання одна фірма купити не здатна, а от разом — до снаги.

Досвід підприємства — унікальний для області. А для інших?

Анатолій КОБЕЛЬНЮК.

Луганська область.

Де наш Камілло Кавур, який сказав: «Італія живе. Тепер потрібні італійці»?

Нотатки на полях нової книжки «Ідеологія для України» академіка Миколи Амосова

Майже тридцять років тому відомий хірург написав роботу «Метод моделювання соціальних систем». Цензура заблокувала її рух до читача. Але Микола Амосов не полишав спроб зрозуміти механізм дії суспільних організмів. Тим більше, що у світі з'явилися нові й нові дослідження на цю та споріднені з нею теми. Певним поштовхом стала і поява книги Деніса Медоуза «Межі зростання», що пророкувала жахливі, як тоді здавалося, наслідки «невміння» людства існувати на землі.

Результатом нових роздумів на актуальну тему стала книжка Миколи Амосова «Ідеологія для України». Про що вона? Про те саме, про що відомий вчений писав і раніше — правила людського співіснування і шляхи їх удосконалення.

«Тепер у нас є ідеологія: закріплена в Конституції», —пише Микола Амосов. Отже завдання громадян незалежної України — навчитися жити згідно з її принципами.

Книга вченого —це своєрідна відповідь на запитання «Чому вироблена ідеологія не «працює»? Копіткий аналіз, аргументовані висновки, введення української дійсності в міжнародний політичний контекст — усе це робить дослідження Миколи Амосова архіцікавими для читачів.

Зрозуміло, що не всі висновки вченого знайдуть загальне розуміння (докладніше про це дещо пізніше), особливо ті сторінки, на яких ідеться про національну ідею та причини того, що вона, мовляв, досі не спрацювала.

«Куди йти?» — запитує Микола Амосов і відповідає: «Тільки на Захід, до удосконалення, до стандартів Північної Америки... На Росію задивлятися немає рації. Майбутнє її туманне. Спалах, який зініціював Сталін, по-перше, не був надто значний, як про це говорили комуністи, а по-друге, той шлях привів у глухий кут. Але одне важливо: не можна забувати російську мову: вона ще довго буде потрібна Україні — для економіки, як провідник до науки, не так російської, як західної, перекладної. Не кажучи вже про Пушкіна, Гоголя, Толстого і Достоєвського. Але чи переживуть вони «Інтернет»? (тобто уніфікацію й стандартизацію світового інформаційного потоку).

Одне слово, нова книга Микола Амосова зацікавить не лише інтелектуалів, політиків чи колег вченого, а й стане чудовим подразником, предметом для роздумів для кожного, хто небайдужий до долі України.

* * *

А ще про що думається після прочитання нової праці Миколи Амосова «Ідеологія для України»?

ПО-ПЕРШЕ: про місце України в сучасному світі. Будучи в географічному центрі Європи, наша країна має зробити все, щоб сповна позбутися будь-яких впливів, що мають у собі забобони візантійщини й сучасного євроазійства. Сьогодні світ знову переживає процес формування такої світобудови, яка наближує політичні кордони до етнографічних. Отже нам конче потрібно звертання до історії формування держав «старого світу».

Наприклад, сучасна Італія сформувалась як об'єднана незалежна країна лише наприкінці XIX століття. Рух Ресорджіменто — боротьба італійського народу проти іноземного панування за об'єднання роздробленої Італії — завершилось приєднанням до неї 1870 року королівства Риму. За те, щоб очолити цей рух, боролися дві політичні сили: демократичні республіканці (лідери Дж. Мадзіні і Дж. Гарібальді) та ліберали на чолі з Камілло Кавуром (1810—1861). Перемогли ліберали.

Камілло Кавур відіграв надзвичайну роль в історії незалежної Італії, займаючи активну позицію не боячись ставити перед своїм народом часто не популярні й не завжди переважній більшості зрозумілі цілі. Але авторитет цього політика був такий значний, що італійці вірили йому, покладаючись на його дар передбачення.

Автор «Ідеології для України» виконав величезну роботу, яка потрібна насамперед українським кавурам. Але де вони?

Зміст річного Послання Президента України до Верховної Ради переконує, що серед нинішніх лідерів нашої держави постатей, здатних упевнено повести за собою націю, поки що немає. Саме тому наше Рісорджіменто —рух за виборення незалежності України — очолити нікому. А як потрібно саме сьогодні, коли у світовій політиці склалася сприятлива для України ситуація, щоб на чолі країни стояв сильний і рішучий керівник. Відсутність його залишає Україну у стані хиткої рівноваги, порушити яку здатні і маломасштабні події внутрішнього життя, і повороти в міжнародній політиці.

ПО-ДРУГЕ, нова робота Миколи Амосова в котре переконує, що суспільство не може рухатися вперед, якщо лідери його нехтують проблеми духовного розвитку держави.

Президент України у своєму недавньому Посланні весь час говорить про мораль, відповідальність за загальну справу тощо. Але саме тоді, коли Л. Кучма очолював уряд, а потім став Президентом України, культурі та освіті України завдано значної шкоди — русифікація інтелектуального життя досягла апогею, інформаційний простір віддано газетним виданням та засобам масової інформації північного сусіда, в суспільстві часті прояви цинізму й меркантильності. Як доказ цього можна згадати байдужість, з якою громадкість зустріла підсумки відверто комерційної програми «Людина року», де Президент та його команда була на перших ролях. Як швидко забули обурливу реакцію суспільства на чудовий, але невчасно проведений захід — Віденський бал!

Не випадково у висновках Миколи Амосова так часто наголошується на визначальній ролі в оновленні країни моралі та духовних цінностей, ідеалів об'єднавчої національної ідеї. «Раніше був Кодекс будівників комунізму, а тепер що? Будівників капіталізму? Не звучить. А ось кар'єра та гроші в поєднанні з безбожністю та культивуванням індивідуалізму (називається «особистістю»!) — реальний чинник для падіння моралі. А тут ще секс і бандити на телебаченні та в касетах. Якщо ще в сім'ї є якась совість та честь, то в «структурах» — майже ніякої. Цинізм і «все дозволено».

* * *

Не можна оминути ще одну особливість дослідження Миколи Амосова, що зумовлена феноменом об'єктивного аналізу, — видатний учений фактично дав відповіді на всі питання, поставлені у своїй праці. Найперша з них у тому, що нинішній невтішний результат українського державотворення — наслідок упертої «любові» наших керманичів до економічних проблем і байдужість до гуманітарних. З трьох визначальних складових ідеології: влада, економіка й мораль, останній в нинішній Україні відведено роль Попелюшки.

То на що ж нам спробував відкрити очі Микола Амосов? На майбутній хаос чи вихід з кризи?

Віталій АБЛІЦОВ.

Микола АМОСОВ в редакції «Голосу України».

Спорт

Капітан, який усміхається

Гадаю, не знайдеться людини, яка б заперечила мені, що капітан збірної та київського «Динамо» Юрій Калитвинцев — сьогодні одна з найпомітніших і найзначущіших постатей у сучасному українському футболі. Величезний внесок Юрія в успішні виступи збірної України. Сподіваюся, що багатьох зацікавить наша розмова з капітаном, який останнім часом більше усміхнений, ніж похмурий.

—Далеко позаду поневіряння, пов'язані з травмою і операцією. Схоже, що рівень вашої форми наближається до оптимального. Змін останнім часом сталося чимало. У «Динамо» знову головним тренером Валерій Лобановський. Відтак поліпшилася якість гри колективу. І в національній збірній справи йдуть зовсім непогано. Який настрій у зв'язку зі сказаним?

—Чудовий. Вірно зазначили, що головні проблеми, особливо операція, позаду. Зараз на здоров'я не скаржусь. І форма моя в принципі нормальна. Це завдяки нашому напруженому і якісному тренувальному процесові. Навантаження отримуємо великі. Але користі від цього багато.

—У матчі зі збірною Північної Ірландії, здається, вам завдали травми?

—Так. Але все обійшлося, слава Богу. Наслідки могли бути дуже серйозні — перелом. Гравець гостей Майкл Х'юз діяв із злістю, жорстоко. На щастя, за кілька секунд перед зіткненням я прочитав ситуацію і розслабив м'яз. Тому все обмежилося добрячим синцем.

—Якщо вже згадали збірну, то чи можете зівставити її матчі з албанцями і північноірландцями, які відбулися з інтервалом у кілька днів?

—За якістю це були зовсім різні поєдинки. Одразу хочу подякувати нашим уболівальникам. Перед такою грандіозною аудиторією гріх було не перемогти.

—Чекайте. Кажуть, що в Гранаді проти албанців ви грали на фоні високих навантажень. А в Києві були вже послаблення...

—Либонь, так стверджували гравці збірної з інших клубів. Та ми, динамівці, до таких навантажень уже звикли. У такому режимі працюємо щодня. Як на мене, в Іспанії на нас дуже вплинув перепад температур. З Києва вилетіли, коли був легенький морозець і сніг. А після майже п'ятигодинного перельоту потрапили в спекотне літо. На акліматизацію часу не було. Дуже добре, що справа завершилася нашою перемогою. У матчі з албанцями ми змогли добре підготуватися до наступного поєдинку.

—У п'яти зустрічах українська національна команда здобула дванадцять очок. То, може, слід подумати і про перемогу над німцями?

—Ні в якому разі не можна виходити на поєдинок із збірною Німеччини з нічийними планами. Треба настроювати себе виключно на перемогу. Останні матчі показали, що у нас є бойовий, згуртований колектив, який багато на що здатний. Ми, звичайно, з великою повагою ставимося до суперника. Та нехай він нас боїться.

—Багато хто заговорив про те, що Україна практично вже вирішила для себе завдання виходу до фінальної частини чемпіонату світу. А ви якої думки?

—Це дуже небезпечні судження і розмови. Вони тільки розхолоджують. У футболі все може трапитися. Справді, маємо певний очковий запас. Але про путівку до Франції поговоримо лише після нашого останнього поєдинку в групі проти збірної Вірменії. До речі, на її полі.

—Якщо не секрет, які плани київського «Динамо» на міжнародні іспити влітку?

—Максимальні. Спершу прагнутимемо потрапити до Ліги чемпіонів. На шляху до цього необхідно здолати дві команди. А якщо виконаємо завдання-мінімум, то добре було б і в лізі виступити гідно. Виграш національних змагань — наш обов'язок. Але лише європейські турніри здатні об'єктивно показати наш справжній рівень.

—І останнє запитання. Ви, мабуть, відвідуєте Волгоград, де народилися і прожили багато років. То як там розцінюють те, що граєте за «Динамо» (Київ) і збірну України, прийняли наше громадянство?

—На берегах Волги, на жаль, часто бувати не доводиться. Не тільки від рідних, близьких, знайомих, а й від уболівальників, із якими зустрічаюся, ніколи не чув осудливих слів. Навпаки, вони щиро радіють за мене, коли добре роблю свою справу...

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: грає збірна України; другий ліворуч її капітан Юрій Калитвинцев.

Фото Миколи БОЧКА.

***

Кубок УЄФА. 1/2 фіналу. Перші матчі. «Інтер» (Італія)—«Монако» (Франція). 3:1. 1:0 Ганц, 19, 2:0 Ганц, 29, 3:0 Саморано, 36, 3:1 Іклеба Носа, 60. «Тенеріфе» (Іспанія)—«Шальке-04» (Німеччина). 1:0. Повторні матчі відбудуться 22 квітня.

Інформація про четвертий випуск акцій АКБ «Сервіс»

А. Характеристика емітента

Акціонерний комерційний банк «Сервіс» — універсальна кредитно-фінансова установа, що заснована як акціонерне товариство. Банк зареєстровано 23 липня 1993 року у Національному банку України за № 186.

Юридична адреса банку: Україна, Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2.

Предмет діяльності:

АКБ «Сервіс», згідно із статутом банку, здійснює такі банківські операції:

— залучення і розміщення грошових вкладів та кредитів;

— здійснення розрахунків за дорученнями клієнтів банків-кореспондентів;

— ведення рахунків клієнтів банків-кореспондентів;

— фінансування капітальних вкладень за дорученням власників або розпорядників інвестованих коштів;

— випуск платіжних документів і цінних паперів (чеків, акредитивів, акцій, облігацій, векселів тощо);

— купівля-продаж і зберігання платіжних документів, цінних паперів, а також операції з ними;

— видача поручительств, гарантій та інших зобов'язань за третіх осіб, що передбачають їх виконання у грошовій формі;

— факторингові, лізингові та довірчі операції;

— надання консультаційних послуг;

— здійснення інших банківських операцій, не заборонених чинним законодавством.

Акціонерами банку стали підприємства і організації різних галузей народного господарства і форм власності.

Органи управління:

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів, які мають право вирішувати всі питання діяльності банку. Між загальними зборами акціонерів органом, що контролює діяльність банку, є рада банку, яка визначає напрямки діяльності банку в межах повноважень, наданих загальними зборами акціонерів і статутом банку. Голова ради банку — Любименко Георгій Володимирович.

Керівництво поточною діяльністю банку здійснює правління, яке несе відповідальність за ефективність роботи банку.

Голова правління АКБ «Сервіс» — Чорнак Тетяна Теодорівна, освіта вища економічна, економіст, стаж роботи за фахом — 14 років.

Головний бухгалтер — Панечко Леся Дмитрівна, освіта вища економічна, економіст-бухгалтер, стаж роботи за фахом — 13 років. Контроль за фінансово-господарською діяльністю банку здійснює ревізійна комісія. Голова ревізійної комісії — Карпенченко Ольга Володимирівна.

Персонал:

Чисельність службовців банку складає — 22 чоловіка.

Звіт про статутний фонд. Зареєстрований 24.11.1995 р. Національним банком України Статутний фонд АКБ «Сервіс» становить 85000000000 крб., який розподілений на 1700000 акцій, у тому числі: 1695000 простих іменних акцій на суму 84750000000 крб. і 5000 привілейованих іменних акцій на суму 250000000 крб.

У зв'язку з проведенням в Україні грошової реформи, на підставі Постанови Кабінету міністрів України від 26 серпня 1996 року № 1002 «Про переоцінку товарів (робіт, послуг) та механізм контролю за переглядом цін на формування вартісних показників в умовах грошової реформи» та п.13 рішення Державної комісії з проведення в Україні грошової реформи від 26 серпня 1996 року № 1/96 правлінням банку здійснено переоцінку номінальної вартості акцій банку з дотриманням визначених Постановою Кабінету міністрів України від 26 серпня 1996 року № 1002 співвідношення та порядку перерахування вартісних показників.

Таким чином, станом на 1.01.97 р. зареєстрований НБУ статутний фонд АКБ «Сервіс» складає 850000 грн., який розподілений на 1700000 акцій, у тому числі простих іменних акцій — 1695000 штук на суму 847500 грн. і привілейованих іменних акцій — 5000 штук на суму —2500 грн.

Номінальна вартість однієї акції банку становить 50 копійок.

Усіма акціонерами акції оплачені в повному обсязі.

Економічне оздоровлення

10.09.96р. Правління НБУ прийняло рішення № 235 про ліквідацію банку та призначення ліквідаційної комісії. У процесі діяльності ліквідаційної комісії було здійснено санацію банку. 21.11.96 р. санаторами (24 підприємства) створено комітет санаторів та прийнято план санаційних заходів. 23.12. 96 р. план санаційних заходів погоджено з НБУ (лист № 10-536/3357). За період з 22.11.96 р. по 30.12.96 р. здійснено реструктуризацію боргів банку, проведено зміну керівництва банку, проведено розрахунок з кредиторами та персоналом по заробітній платі. За результатами виконання санації правлінням НБУ прийнято 03.02.97 р. рішення № 26 (п.5) про відновлення діяльності банку, та 17.02.1997 р. зареєстровано зміну юридичної адреси з м. Шостки Сумської області, вул. Інститутська, 6 на м. Ужгород Закарпатської області, пл. Б. Хмельницького, 2.

ОСНОВНІ ЕКОНОМІЧНІ ПОКАЗНИКИ АКБ «СЕРВІС»

БАЛАНС СТАНОМ НА 01.01.97 р., (в грн.)

АКТИВ	
1. Каса і коррахунок в НБУ	20 967,55
а) в національній валюті	20 967,55
б) в іншій валюті	—
2. Коррахунки в інших банках	—
а) в національній валюті	—
б) в іншій валюті	—
3. Кредити, надані банком	
а) короткострокові	59 746,72
б) довгострокові	—
в) в валюті	—
4. Міжбанківський кредит	38 528,77
5. Цінні папери, паї, акції, придбані банком	773 009,50
6. Осн. засоби та кап. вкладення банку	21 264,41
7. Дебітори	25 535,23
8. Інші активи	730,33
9. Збиток	—
БАЛАНС	**939 782,51**

ПАСИВ	
1. Статутний фонд	850 000,00
2. Резервний фонд	2 239,94
3. Страховий фонд	—
4. Інші фонди банку	24 407,00
5. Коррахунки інших банків	—
а) в національній валюті	—
б) в іноземній валюті	—
6. Розрахункові та поточні рахунки клієнтів у національній валюті	9 014,67
7. Депозити юридичних осіб	17 740,00
8. Вклади громадян	170,90
9. Валютні рахунки	—
10. Міжбанківський кредит	13 550,00
11. Кредитори	22 640,75
12. Інші пасиви	—
13. Прибуток	19,25
БАЛАНС	**939 782,51**

Звіт про фінансові результати та їх використання за 1996 р.

ДОХОДИ	
1. Відсотки за кредит	17 155,48
2. Дивіденди за паями та акціями	—
3. Доходи і комісія з послуг, наданих клієнтам	65 152,31
4. Інші доходи	2 849,14
ВСЬОГО ДОХОДІВ	**85 156,93**
ВИТРАТИ	
1. Нараховані та сплачені відсотки:	13 034,37
— за рахунками клієнтів	171,62
— за депозитами юридичних осіб	11 867,17
— за депозитами фізичних осіб	995,58
2. Витрати на утримання апарату банку	41 302,49
3. Операційні та інші витрати	10 710,24
4. Амортизаційні відрахування	440,58
ВСЬОГО ВИТРАТ	**65 487,68**
ПРИБУТОК ЗА 1996 р.	**19 669,25**
Використання прибутку на покриття збитків за 1995 р. при санації банку	19 650,00
ПРИБУТОК НА 01.01.1997 р.	**19,25**

Фінансовий стан банку (на 01.01.1997 р.):

Власні кошти складають 850 628 грн. 21 коп;

Залучені кошти складають 40 475 грн. 57 коп;

Активи банку з урахуванням коефіцієнтів ризику складають 918 311,93 грн;

Зобов'язання банку 63 110 грн. 64 коп;

Активи банку 938 534 грн. 28 коп;

Прибуток 19 грн. 25 коп.

Зобов'язання банку до запитання та з терміном виконання протягом місяця складають 45 370 грн. 64 коп.

Активи до запитання та з терміном погашення протягом місяця складають 106 249 грн. 60 коп.

Зобов'язання банку до запитання та з терміном виконання протягом 3 місяців складають 55 370 грн. 64 коп.

Активи із терміном погашення, що наступає не пізніше 3 місяців, складають 106 429 грн. 60 коп.

Показники платоспроможності банку розраховані згідно з методикою НБУ, чинною станом на 01.01.1997 р.:

Показники платоспроможності та ліквідності банку станом на 01.01.1997 р.

Найменування	Норматив	Показник
1. Платоспроможність	не менше 8	92,6
2. Поточна ліквідність	не більше 1	0,42
3. Короткострокова ліквідність	не більше 1	0,52
4. Загальна ліквідність	не більше 1	0,06
5. Достатність капіталу	не менше 0,05	21,01

Рівень економічних нормативів і показників діяльності банку станом на 1.01.97 р. відповідає встановленим нормам НБУ.

Діяльність АКБ «Сервіс» за 1996 рік, згідно з чинним законодавством, перевірено аудиторською фірмою «Аналітик» (ліцензія АПУ № 000030).

Б. Опис ділової діяльності емітента

Діяльність банку здійснюється згідно з законодавством України, нормативними актами НБУ та статутом банку.

АКБ «Сервіс» є універсальним банком і обслуговує підприємства усіх сфер народного господарства: здійснює фінансування програм з конверсії та модернізації виробництва, впровадження нових технологій, будівництва виробничих і житлових об'єктів, об'єктів соціальної сфери. Кредитні кошти Банку спрямовуються також у недержавний сектор економіки, головним чином на підтримку і розвиток підприємств-товаровиробників. Основою фінансової політики АКБ «Сервіс» є забезпечення надійної та стабільної роботи з урахуванням інтересів акціонерів, клієнтів та суспільства в цілому.

В. Попередні емісії цінних паперів, розподіл цінних паперів за видами

Станом на 1.01.97 р. зареєстрований НБУ статутний фонд АКБ «Сервіс» складає 850000 грн., який розподілений на 1700000 акцій, у тому числі простих іменних акцій — 1695000 штук на суму 847500 грн. і привілейованих іменних акцій — 5000 штук на суму —2500 грн., з яких у власності керівних працівників перебуває 4000 простих іменних акцій.

Статутний фонд сформовано за рахунок трьох випусків акцій.

Перша емісія: реєстраційний № 530/1/94 від 23.12.1994 року. Випуск акцій зареєстрований на суму 500000000 крб. (або 5000 грн.), у тому числі простих іменних акцій у кількості 9000 штук на суму 450000000 крб. (або 4500 грн.) номіналом 50000 крб. (або 0,50 грн.) кожна і привілейованих іменних акцій у кількості 1000 штук на суму 50000000 крб. (або 500 грн.) номіналом 50000 крб. (або 0,50 грн.) кожна.

Друга емісія: реєстраційний № 552/1/94 від 30.12.1994 року. Випуск акцій зареєстровано на суму 4500000000 крб. (або 45000 грн.), у тому числі простих іменних акцій у кількості 86000 штук на суму 4300000000 крб. (або 43000 грн.) номіналом 50000 крб. (або 0,50 грн.) кожна і привілейованих іменних акцій у кількості 4000 штук на суму 200000000 крб. (або 2000 грн.) номіналом 50000 крб. (або 0,50 грн.) кожна.

Третя емісія: реєстраційний № 286/1/97 від 4.04.97 р. Випуск акцій зареєстровано на суму 800000 грн., у тому числі простих акцій у кількості 1600000 штук на суму 800000 грн. номіналом 0,50 грн. кожна.

Г. Дані про емісію акцій

Відповідно до рішення загальних зборів (протокол № 17 від 14.03. 1997 р.) АКБ «Сервіс» оголошує ***додатковий (четвертий) випуск акцій на суму*** 950 000 (дев'ятсот п'ятдесят тисяч) грн.

Додатково ***випускається*** 1 900 000 простих іменних акцій на загальну суму 950000 (дев'ятсот п'ятдесят тисяч) гривень. Акції випускаються однією серією «Е» від № 0 000 001 до № 1 900 000.

Номінальна вартість простої іменної акції — 00 грн. 50 коп.

Прості іменні акції, власниками яких можуть бути юридичні та фізичні особи, розповсюджуються шляхом відкритої передплати.

Акції розповсюджуються з 21.04.1997 р. до 6.05.1997 р. за адресою: Ужгород, пл. Б. Хмельницького, 2.

Послуги посередників не використовуються.

Мета використання фінансових ресурсів, залучених від емісії: фінансування капітальних вкладень, довгострокове та короткострокове кредитування підприємств усіх форм власності з метою розвитку ринкової інфраструктури, розвитку соціальних та наукових програм, впровадження нових технологій та «know how».

Одна проста акція дає право на один голос при вирішенні всіх питань, що розглядаються загальними зборами акціонерів, участь в органах управління банку та розподілі прибутків.

Акції оплачуються в гривнях. Прості іменні акції можуть продаватися за ринковим курсом залежно від попиту, що буде складатися на ринку цінних паперів, але не нижче номінальної вартості.

Облік придбаних акцій здійснюється шляхом ведення реєстру передплати. При проведенні передплати на акції банку з акціонерами укладаються угоди. Акціонерам видається по одному екземпляру угоди.

Фізичні особи можуть купувати акції на суму 100 неоподатковуваних мінімумів без надання декларації про доходи. А у випадку придбання акцій на суму, що перевищує 100 неоподатковуваних мінімумів, фізична особа зобов'язана надати декларацію про доходи.

У разі, якщо розмір додаткової передплати на акції банку перевищує розмір оголошеної передплати, рішення про прийняття зайвої передплати приймають загальні збори акціонерів банку, і навпаки, у разі недосягнення оголошеного розміру передплати —загальні збори акціонерів банку затверджують її на рівні фактичного внеску.

Нарахування дивідендів здійснюється за підсумками року за рахунок прибутку, що залишається в банку після сплати податків та інших відрахувань з прибутку, передбачених чинним законодавством.

Виплата дивідендів та їх депонування проводиться за місцезнаходженням АКБ «Сервіс» у розмірі та порядку, визначених загальними зборами акціонерів.

Фактори ризику: недосконалість законодавства щодо розвитку фондового ринку, зміни у фінансовій політиці уряду України, зміни в законодавстві щодо діяльності комерційних банків та податкової політики.

Голова правління Т. Т. Чорнак.

Інформація про четвертий випуск акцій акціонерного банку «Укоопспілка»

Характеристика емітента

Фірмове найменування: Акціонерний банк «Укоопспілка».

Адреса банку: Київ, вул. Хрещатик, 7/11.

Акціонерний банк «Укоопспілка» як банківську установу створено шляхом перетворення з товариства з обмеженою відповідальністю «Комерційний банк «Укоопспілка» (зареєстровано в Національному банку України 25 жовтня 1993 року за № 204).

Рішення про перетворення на акціонерний банк «Укоопспілка» прийнято загальними зборами акціонерів банку (протокол № 2 від 2 грудня 1993 року).

Засновники банку — підприємства, установи та організації споживчої кооперації України.

АБ «Укоопспілка» здійснює банківську діяльність, включаючи проведення валютних операцій, та надає послуги відповідно до Ліцензії Національного банку України за № 17 від 2 серпня 1996 року.

Банк «Укоопспілка» має дозвіл Міністерства фінансів України за № 349 від 22 липня 1994 року на здійснення діяльності з випуску й обігу цінних паперів, а також дозвіл за № 33 від 20 червня 1994 року на здійснення діяльності як депозитарій інвестиційного фонду чи інвестиційної компанії.

Кількість працюючих в банку разом з філіями — 236.

Інформація про органи банку та його керівників

Вищим органом управління банку є загальні збори акціонерів.

Контроль за діяльністю банку між зборами здійснює спостережна рада банку.

Головою ради банку обрано голову правління Укоопспілки Бабенка Станіслава Григоровича.

Керівництво поточною діяльністю здійснює правління банку, яке є виконавчо-розпорядчим органом.

Голова правління банку — Левінський Микола Олександрович (освіта вища, одинадцять років працює в банківській системі);

Головний бухгалтер — Мельниченко Тетяна Василівна (освіта вища, 5 років працює в банківській системі).

Опис ділової активності

Банк «Укоопспілка» створений як універсальна фінансово-кредитна установа з метою розширення сфери банківських послуг та отримання прибутку за рахунок забезпечення комплексного кредитного, розрахункового, касового, валютного та іншого банківського обслуговування суб'єктів господарської діяльності різних форм власності та фізичних осіб.

Своєю діяльністю банк сприяє розвиткові споживчої кооперації України.

Економічні нормативи, встановлені Національним банком України, виконуються в повному обсязі.

Простроченої заборгованості по платежах до бюджету і кредиторам банк не має.

Адміністративні та економічні санкції на банк не накладались.

За результатами третьої підписки статутний фонд банку «Укоопспілка» сплачено повністю в сумі 2 260 100 грн. і відповідні зміни зареєстровано в Національному банку України.

Власні та залучені кошти розміщують в системі споживчої кооперації.

За 1996 рік банк отримав 10 810 479 грн. доходу, який виріс, порівняно з попереднім роком, на 6 296 229 грн.

Витрати банку становили 8 423 517 грн., банк є прибутковим.

Свій подальший розвиток банк планує за рахунок стабільної роботи, розширення та покращення послуг, особливо в сфері валютних операцій, розширення кола клієнтів банку.

Дані про випуск акцій

Загальні збори акціонерів банку прийняли рішення про четвертий випуск акцій АБ «Укоопспілка» (протокол № 6 від 27 березня 1997 року).

Збільшення статутного фонду дасть можливість розширити об'єми кредитних вкладень, збільшити надійність банку.

Загальна сума емісії становить 1 739 900 грн.

Кількість акцій — 173 990 штук.

Номінальна вартість — 10 грн.

Акції банку — прості іменні і випускаються в безготівковій формі, у вигляді електронного запису, серією А-4, де А — проста іменна акція, 4 — номер емісії.

Порядкові номери від 000001 до 173990.

Акціонери банку

Передплатниками акцій можуть бути юридичні та фізичні особи. Переважне право на покупку акцій банку «Укоопспілка» надається підприємствам, установам і організаціям споживчої кооперації та фізичним особам, які працюють в системі споживчої кооперації України. На підтвердження викуплених акцій банк видає свідоцтво, а після реєстрації статутного фонду банку —сертифікат на сумарну кількість акцій, завірений підписом уповноваженої особи та печаткою банку.

І фізичні, і юридичні особи сплачують повну вартість акцій на час їх придбання. Акції банку реалізують з курсовою націнкою відповідно до попиту.

Для оплати акцій фізичні особи повинні мати паспорт, а юридичним особам подати відповідно до вимог Національного банку України завірений печаткою підприємства баланс та аудиторську довідку про джерела надходження коштів, що виділяються на придбання акцій. Юридичним особам забороняється використовувати для придбання акцій бюджетні ресурси та кошти, одержані в кредит або під заставу.

Засновникам банку надається право на першочергове придбання акцій за номінальною вартістю.

Засновники банку не мають права володіти більш як 35% акцій статутного фонду.

Акціонери банку не мають права володіти більш як 5% акцій статутного фонду.

Акціонери банку користуються правом участі в управлінні банком особисто або через своїх повноважних представників.

Голосування проводитимуть за принципом: одна акція — один голос. Право голосу мають акціонери банку, які володіють 10-ма простими іменними акціями. Один представник має право представляти не більш як 10% голосів акціонерів.

Рух простих іменних акцій фіксується в книзі реєстрації їх власників. Власник простих іменних акцій має право самостійно продавати, передавати, заповідати їх тільки за умови обов'язкової реєстрації в 10 денний строк. Без такої реєстрації угода відчуження не вступає в силу.

Розмір дивідендів по простих іменних акціях визначається за річними підсумками роботи банку загальними зборами акціонерів і виплачується перерахуванням на банківський рахунок юридичним особам та поштовим переказом або готівкою в касі банку «Укоопспілка» громадянам-акціонерам.

Дивіденди виплачують через місяць після проведення загальних зборів акціонерів.

Дивіденди нараховують на номінальну вартість акції.

Фактором ризику діяльності банку «Укоопспілка» є погіршення загального стану економіки України, підвищення ставок оподаткування та встановлення жорстких економічних нормативів, непослідовна політика стосовно банків.

Строк передплати на акції — з 15 квітня по 15 жовтня 1997 року.

Якщо підписка завершиться достроково, загальні збори можуть прийняти рішення про скорочення терміну підписки.

У разі перевищення розміру підписки остаточне рішення приймають загальні збори акціонерів.

Розміщення акцій проводить самостійно банк «Укоопспілка» за адресою: Київ, вул. Хрещатик, 7/11, тел.: 228-92-55, 228-29-95 та його філії:

Дніпропетровська, вул. Миронова, 4, тел.: 44-02-55, 44-02-66;
Житомирська, вул. В. Бердичівська, 13, тел. 37-26-35;
Емільчинська Житомирської обл., вул. Леніна, 26, тел. 4-29-91;
Івано-Франківська, вул. С. Бандери, 79, тел. 2-40-93;
Кіровоградська, вул. Луначарського, 20, тел.: 24-13-94, 24-13-51;
Львівська, вул.700-річчя Львова, 43-а, тел.: 52-44-20, 52-01-65;
Липоводолинська Сумської обл., вул. Чапаєва, 2, тел. 5-24-96;
Малинська Житомирської обл., вул. Грушевського, 26, тел. 5-16-53; Миколаївська, вул. Артилерійська, 4, тел.: 35-50-20, 35-43-48;
Рівненська, вул. Тополева, 13, тел.: 2-20-08, 2-34-69;
Херсонська, вул. Радянська, 27, тел.: 4-34-44, 4-94-27;
Чернівецька, пр. Незалежності, 96, тел. 7-34-16.

Баланс акціонерного банку «Укоопспілка» в грн.

АКТИВ	на 01.01.96 р.	на 01.01.97 р.
Каса	75210	298993
Кор. рахунок у НБУ	1525770	2062241
Розрахунки між банками	2434400	5955532
Дебітори банку	14900	86043
Кредити, видані банком	6521660	10199256
Кошти в сумісну діяльність	52050	2000
Основні засоби	249980	762606
Валютні кошти	—	247191
Інші активи	299710	24520
Відвернені кошти	1039400	2381811
Всього	12213080	22020193

ПАСИВ	на 01.01.96 р.	на 01.01.97 р.
Статутний фонд	2260120	2682150
Резервний фонд	50820	52610
Інші фонди	307310	1691663
Розрахунки між банками	2434400	5955534
Рахунки клієнтів	1576800	2745018
Валютні рахунки клієнтів	—	110114
Депозитні рахунки клієнтів	3657580	4731910
Отримані кредити	350000	500000
Інші пасиви	536650	1169383
Прибуток	1039400	2381811
Всього	12213080	22020193

Інформація про додатковий випуск акцій Житомирського відкритого акціонерного товариства «Крок»

А. Відомості про акціонерне товариство:

1. Найменування: житомирське відкрите акціонерне товариство «Крок», код ЗКПО — 04594746.
2. Адреса: Житомир, вул. Фурманова, 122.
3. Дата реєстрації: 26.08.93 р. рішенням виконкому Житомирської міськради № 504, свідоцтво № 04594746.
4. Статутний фонд: 116,130 тис. грн.

Б. Мета та предмет діяльності:

виробництво чоловічого, жіночого та дитячого взуття; оптова, роздрібна, фірмова та інші види торгівлі.

В. Дані про емісію:

1. Статутний фонд збільшується шляхом додаткового випуску акцій у межах суми індексації основних фондів станом на 01.01.95 р. Загальна сума додаткового випуску становить 2438730 грн. Номінальна вартість акцій — 5,25 грн.
2. Кількість акцій збільшується пропорційно до коефіцієнта індексації і становить на кожну основну акцію — 21 додаткова.
3. Акції додаткового випуску видаватимуться за адресою: 262006, Житомир, вул. Фурманова, 122, ЖВАТ «Крок», тел. (0412) 24-18-95; 24-35-06, через 10 днів після опублікування в органах преси.

Открытое акционерное общество «Стальканат»

извещает своих акционеров о проведении годового общего собрания акционеров, которое состоится 28 мая 1997 года в 14.00 часов по адресу: г. Одесса, ул. Лопатто, 17, спортклуб «Краян». Проезд от железнодорожного вокзала трамваями № 13, 14, 26 и автобусами в сторону Черемушки—Таирова до остановки «Чумка».

Предлагаемая повестка дня

1. Отчет правления, ревизионной комиссии о результатах работы ОАО за 1996 год с учетом выполнения кредитных обязательств и задачи на 1997 год.
2. Утверждение устава акционерного общества.
3. Принятие внутренних нормативных документов ОАО, регламентирующих работу общества и органов управления.
4. Выборы руководящих органов управления ОАО.
5. Организационные вопросы.

Регистрация акционеров проводится ежедневно (кроме выходных дней) с 8 до 16 часов с 14 апреля по 16 мая 1997 года по адресу: Одесса, Водопроводная, 22, клуб ОАО «Стальканат», по предъявлении документа, удостоверяющего личность, и свидетельства о владении акциями ОАО.

Получение свидетельств о владении акциями ОАО «Стальканат» осуществляется ежедневно с 9 до 16 часов в пункте выдачи свидетельств непосредственно на заводе. При невозможности присутствия на собрании предлагаем оформить доверенность на право представления ваших интересов на данном собрании согласно высланному вам образцу доверенности.

Справки по телефонам: 29-03-89, 21-70-87.

Комиссия по подготовке собрания ОАО «Стальканат».

Відкрите акціонерне товариство «Темп»

повідомляє, що загальні збори акціонерів ВАТ «Темп» відбудуться 24 травня 1997 року о 10-й годині за адресою: Черкаси, бульв. Т. Шевченка, 249, у приміщенні ПК «Дружба народів».

Реєстрація акціонерів — 23 травня з 10-ї до 18-ї години у приміщенні актової зали ВАТ «Темп» за адресою: Черкаси, вул. Горького, 27.

Порядок денний:

1. Затвердження статуту ВАТ «Темп» у новій редакції.
2. Вибори органів управління ВАТ «Темп».
3. Вибори членів спостережної ради ВАТ «Темп».
4. Вибори членів ревізійної комісії ВАТ «Темп».
5. Затвердження положень про керівні органи і ревізійну комісію ВАТ «Темп».

У зв'язку з ліквідацією приватне підприємство фірма «Мегі» припиняє свою діяльність. Усі претензії приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення. Адреса: м. Шепетівка Хмельницької обл., вул. Островського, 6, тел. /03840/ 5-51-34.

Ліквідаційна комісія.

Общество с ограниченной ответственностью «Вирас» объявляет о своем закрытии с 1 апреля 1997 года. Срок принятия претензий один месяц со дня публикации объявления по тел. 224-16-16.

Арбитражным судом Донецкой области возбуждены дела о банкротстве предприятий:

— № 6/1-66, ЧП «Рейн» (340054, Донецк, пр. Киевский, 20/13; р/с 230468899 в КБ «Донуглекомбанк»);

— № 8/1-19Б МЧП «Кристалл» (340007, Донецк, ул. Буслаева, 27/43; р/с 1468373 в ЮВЭСбанке Донецка);

— № 1/2-216, ЧМПФ «Коппра» (340114, Донецк, ул. Университетская, 80; р/с 1468872 в КБ «Икар-Банк»).

Заявления кредиторов и санаторов принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления по адресу: 340105, Донецк, 6. Пушкина, 34.

Ліквідується підприємство «Енергоком», свідоцтво № 23739110, видане Печерською районною держадміністрацією м. Києва 22.11.95 р.

Претензії приймають протягом місяця. Телефони: 293-01-73, 293-42-08.

Колекціонер божественних голосів

***З** цією людиною вперше зустрілася у Львові, десь у середині 60-х років. Михайло Головащенко — молодий, енергійний, життєрадісний приїхав із Києва збирати матеріали про славетну українську співачку Соломію Крушельницьку. Музикознавець-журналіст — так відрекомендувався нашому гуртові. Ми працювали в музичній редакції обласного радіо і (ще б пак!) вважали себе представниками саме цієї професії. Хоча, ніде правди діти, в консерваторії журналістиці нас не вчили (просто не було такої спеціалізації) і ми «входили» в цю непросту професію самотужки. Тому й були дещо шоковані, коли колега із столиці так упевнено визначив свій фах.*

Михайло Головащенко — завжди в епіцентрі всіх найвизначніших подій культурно-мистецького життя не лише столиці, а й найвіддаленіших від неї обласних центрів. Одержимо працював і вдома, і за рубежем — у Польщі, Америці, Канаді, Швеції. Збирав по зернині знання й факти про видатних українських діячів культури, щоб повернути нації забуті, а часом і не знані для багатьох славні імена. Писав тисячі листів до незнайомих людей, фіксував спогади, збирав фотознімки, опрацьовував поожовклі сторінки старих видань, упорядковував матеріали, писав оглядові розділи, ретельно готував наукові довідки. За цих умов у 1971 році побачила світ перша велика праця М. Головащенка «Олександр Мишуга. Спогади. Матеріали. Листування». Книга, що відродила із забуття ім'я славетного співака. Ще кілька років — і не залишилося б нікого з тих, хто знав цю людину, спілкувався з нею, чув божественний голос його незрівнянних Йонтека, Хосе, Герцога, Альфреда...

М. Головащенко записав, видав і тим самим зберіг для нащадків також унікальні спогади про легендарну зірку бельканто Соломію Крушельницьку. На межі 70—80-х років почали писати книги, повісті, побачили світ документальні та художні фільми, з'явилися унікальні платівки, було створено у Львові музей ім. С. Крушельницької. Але все це — потім. М. Головащенко був перший, хто почав пропагувати її ім'я.

У 1982 році М. Головащенко видає велику працю, присвячену М. Роменському. З цього часу розпочинається його регулярна робота на українському радіо з пропаганди забутих імен українських співаків. Прозвучало близько п'ятдесяти передач таких циклів, як «Золоті голоси України», «Корифеї оперної сцени», «Нашого цвіту — по всьому світу» й ін. Відродилися імена, зазвучали чудові голоси Євгенії Зарицької, Мирослава Скала-Старицького, Ореста Руснака, Гліба Шандровського та ін.

У середині 90-х років ще одна мрія, з котрою довгий час жив М. Головащенко, здійснилася. До названих книг приєдналося нове видання «Модест Менцінський. Спогади. Матеріали. Документи» (понад 30 др. арк.), де вперше було опубліковано невідомі листи М. Лисенка, С. Крушельницької, Ф. Колесси й інших діячів української, а також польської, шведської, німецької культури.

І сьогодні М. Головащенко продовжує знайомити загал із матеріалами про всесвітньо відомих наших співвітчизників. Уже вийшли друком «Спогади О. Кошиця», його «Слово про українську пісню і музику». А невдовзі, десь за місяць, побачить світ велика праця (близько 30 др. арк.) «З піснею через світ» —щоденники, статті, листування цього відомого хорового диригента і композитора. Матеріали упорядкував М. Головащенко, а видання друкується за сприяння друзів із Вінніпега, зокрема Володимира Климківа, керівника хору ім. О. Кошиця.

Якою буде наступна праця М. Головащенка? Одне відомо — цікавою, грунтовною, потрібною всім, хто шанує українську культуру.

Алла ТЕРЕЩЕНКО,
доктор мистецтвознавства.

На знімку: героїня М. Головащенка Соломія Крушельницька.

Нестор-літописець був ще й інспектором?

***Ц**ього року минає 900 літ з того часу, коли чернець-диякон Києво-Печерського монастиря Нестор-літописець здійснив свою подорож до міста Володимира-Волинського з метою «смотренія ради училищ і постановленія учителей».*

Це стверджує директор Торчинського історико-краєзнавчого музею Григорій Гуртовий.

— За часів київського князя Володимира Великого було засновано місто Володимир, нинішній Володимир-Волинський, — розповідає Григорій Олександрович. —Місто стало столицею князівства і християнським духовним центром Волині. Великий князь збудував тут кілька церков, зокрема Пресвятої Богородиці, створив у місті єпископат, поставив тут єпископа Стефана, який, за свідченням історичних джерел, свого часу постриг у ченці 17-річного Нестора. При кафедрі Володимирського єпископату було засновано училище. Про це згадує літописець Нестор під 1097 роком. Відкривалися також школи для навчання дітей грамоті і віри християнської. На Волині Нестора цікавили не лише стан шкіл і робота їхніх учителів, а й волинські літописання. І результатом цього «смотренія» було те, що багато сторінок волинського літопису ввійшло до тексту знаменитого твору преподобного Нестора «Повість временних літ». Ураховуючи ці та інші джерела, вважаю, що першим інспектором шкіл Волині був Нестор-літописець. Цю тему я обговорював з багатьма педагогами, вони підтримують мене в тому, що таку подію в області треба відзначити.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

А у нас

200 мільйонів уже чекають

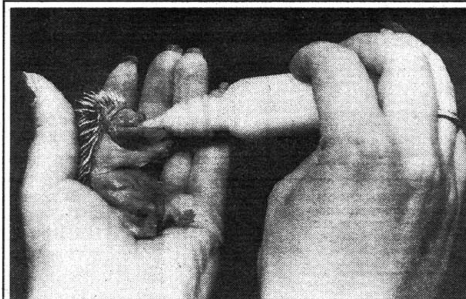
Нема такої країни, яка відмовилася б прийняти в себе щорічний конкурс краси «Міс Європа». Конкурсу 49 років. А цього року, восени, його столицею стане Україна, яка прийме учасниць з 42 європейських країн. Засновник конкурсу Роджер Зайлер був серйозним, він зауважив: учасниці отримали унікальну можливість побувати в країні з визначними пам'ятками, художньою спадщиною та народними традиціями. Не забув пан Зайлер і нашу кухню. Шоу «Міс Європа» відбудеться в палаці культури «Україна». За його ходом, у прямій трансляції чи запису, стежитимуть 200 мільйонів телеглядачів в усьому світі.

Ду ю спік?

120 тисяч англійських слів охоплює двотомний «Англо-український словник», який щойно випустило видавництво «Освіта». Його уклав Микола Балла. Робота над словником тривала майже 20 років. А презентація відбулася в Київському державному педагогічному лінгвістичному університеті. Сподіваюсь, сказав Микола Балла, що моя праця допоможе вам вільно почуватися в іноземному середовищі.

На вулиці Філателістів — свято

Вийшов друком каталог поштових марок України. Зацікавлені знайдуть у ньому марки всіх періодів української державності, починаючи з Української Народної Республіки, не оминаючи УРСР, й закінчуючи періодом з 1991 року. Крім зовнішнього вигляду, каталог подає короткий опис французькою, німецькою та російською мовами. У одному розділі —систематизований перелік повністок України, у іншому — дані про конверти та листівки. Для багатьох буде цікавою інформація про штемпелі та офіційні конверти, а також листівки «Перший день». Каталог цінний тим, що всеохопний: він подає інформацію про художників, місце друкування та ціну. І насамкінець — короткий словник філателістичної термінології.

Їжаки всіх країн, наїжачуйтесь!

Старий Світ, сиріч Європа, занепокоєний проблемами забрудненння довкілля, в результаті якого катастрофічно зменшується поголів'я їжаків (хоч жоден їжак не подарує вам ні цінного хутра, ні 3—4 кілограмів легкозасвоюваного м'яса). З цього ми робимо повчальний висновок, що цивілізованою може називатися тільки та країна, де «вольно дышат» не лише homo-політикус, чи й весь демос, а вся фауна — аж до найменшої дрібноти.

Фото з архіву «Голосу України».

Книжки наступного тижня

Три епохи В'ячеслава Липинського

«Україна на переломі (1657-1659)» — таку назву має книга українського мислителя і політичного діяча В'ячеслава Липинського, вперше видана в Україні. Надруковано працю у видавництві «Дніпро» Українською Всесвітньою Координаційною Радою. Науковий консультант видання — відомий учений діаспори, доктор історії, академік НАН України Ярослав Пеленський. Передмову до книги написав Михайло Слабошпицький, і з'явилася вона завдяки допомозі мецената зі США, відомого українського вченого Петра Балея.

Один з провідних діячів Української держави періоду гетьманату В'ячеслав Липинський увійшов в історію політичної думки як мислитель державницької школи, історіософ, автор славнозвісних «Листів до братів хліборобів», що їх класифіковано як його політичний заповіт. «Україна на переломі» — друга визначна праця В'ячеслава Ліпінського, у якій він не лише осмислює період створення Української держави за часів Богдана Хмельницького, а й дає уроки помилок національно-визвольних змагань.

У кожній книзі завжди наявні дві епохи: епоха, про яку йдеться, та епоха її народження. У праці В'ячеслава Липинського закладено ще й третю епоху — нашу, бо думка філософа проектувалася у прийдешнє. Ця книга буде цікава для всіх, хто хоче зрозуміти, що ми за народ і що з нами в історії відбувається. Знаменною подією українського інтелектуального життя назвав появу цієї книги Іван Драч.

А тим часом

У Харкові відбувся міжнародний книжковий ярмарок. П'ятий за ліком. На нього злетілося 130 видавничих фірм з СНД. Пільгові умови участі дали змогу показати себе на ярмарку не лише таким китам книжкового бізнесу, як «Фоліо», «Обереги» чи «Сталкер», а й новачкам. Доступ до новинок мали і торгові організації, націлені на негайне укладення контрактів, і пересічні читачі. На майдані Свободи для них навіть розгорнули лотки. Ціни, до речі, оптові —вдвічі менші за ті, що до них ми вже звикли. Начальник головного інформаційно-аналітичного управління Мінінформації П. Орленко додивився, що «в Харкові дедалі більше літератури українською мовою. А детективи та фантастика закономірно поступаються місцем художній класиці та науковій, освітній і довідковій літературі».

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.

252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5. Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. ГОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
◊ Рукописи не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 276902.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311064.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.